

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล ข้อค้นพบ และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องทัศนคติของผู้ประกอบการร้านขายยาในจังหวัดปทุมธานีที่มีต่อมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติของผู้ประกอบการร้านขายยาในจังหวัดปทุมธานีที่มีต่อมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ผู้ประกอบการร้านขายยาในจังหวัดปทุมธานี จำนวน 220 ราย การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย สามารถสรุปผลการศึกษา อภิปรายผล ข้อค้นพบ และข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

สรุปผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามและร้านยา

จากผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 58.2 มีอายุ 41-50 ปี ร้อยละ 53.2 สถานภาพสมรส ร้อยละ 71.8 ระดับการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 77.3 ยอดขายเฉลี่ยต่อเดือน 100,000-200,000 บาท ร้อยละ 41.4 ระยะเวลาตั้งแต่เริ่มดำเนินการกิจการร้านยา 6 ปี - 10 ปี ร้อยละ 31.8 ส่วนใหญ่ร้านยาจัดตั้งในรูปแบบ เจ้าของคนเดียว ร้อยละ 99.1 จำนวนลูกค้าโดยเฉลี่ยต่อวันที่เข้ามาใช้บริการในร้านคือ 21-30 คน ร้อยละ 30.9

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทัศนคติของผู้ประกอบการร้านขายยาในจังหวัดปทุมธานีที่มีต่อ

มาตรฐานร้านขายยาคุณภาพ

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพมาตรฐานที่ 1 สถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งสนับสนุนบริการ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ทราบข้อกำหนดในเรื่องสถานที่ตั้งต้องมีความมั่นคง แข็งแรง มีอาณาบริเวณแยกจากสถานที่แวดล้อม เป็นสัดส่วน สถานที่จะต้องมีความสะอาด มีแสงสว่างเหมาะสม อากาศถ่ายเทสะดวก รวมทั้งมีระบบป้องกันอัคคีภัย สถานที่จะต้องมีการควบคุมสภาวะแวดล้อมให้เหมาะสมต่อการรักษาคุณภาพผลิตภัณฑ์ สถานที่จะต้องมีป้ายที่แสดงว่าเป็น "ร้านยา" สถานที่จะต้องมีป้ายสัญลักษณ์ที่เป็นไปตามข้อกำหนดของใบอนุญาตและประเภทของยา ร้านยาจะต้องมีแหล่งข้อมูล ตำรา เพื่อใช้อ้างอิง และเผยแพร่ ร้านยาจะต้องมีฉลากช่วย เอกสารความรู้ เพื่อสนับสนุนการบริการอย่างเหมาะสม เท่ากัน ร้อยละ 100.0 รองลงมาคือ สถานที่จะต้องมีป้ายแสดงชื่อ รูปถ่าย เลขที่ใบอนุญาตวิชาชีพเวลาปฏิบัติภารกิจของเภสัชกร โดยสามารถเห็นได้ง่าย ร้อยละ 79.1 และสถานที่จะต้องมีผู้ยื่นเพื่อเก็บเวชภัณฑ์อย่างเพียงพอและเป็นสัดส่วน และต้องมีการควบคุมอุณหภูมิ พร้อมทั้งจัดบันทึกอย่างสม่ำเสมอ ร้อยละ 67.7

ผู้ตอบแบบสอบถามไม่ทราบข้อกำหนดมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพมาตรฐานที่ 1 สถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งสนับสนุนบริการ มากที่สุดคือ สถานที่ที่จะต้องมีอุปกรณ์ในการให้บริการด้านสุขภาพเพื่อประโยชน์ในการติดตามผลเช่น เครื่องชั่งน้ำหนัก ที่วัดส่วนสูง ที่วัดอุณหภูมิร่างกาย เครื่องวัดความดันโลหิต ชุดวัดระดับน้ำตาลในเลือด ฯลฯ ร้อยละ 72.3 รองลงมาคือ สถานที่ที่จะต้อง มีอุปกรณ์นับยาเม็ดโดยจำแนกตามกลุ่มยาเช่น ยาปฏิชีวนะ กลุ่มยาเพนนิซิลิน ยาซัลโฟนาไมด์ ฯลฯ ร้อยละ 51.8 และสถานที่จะต้องมีภาชนะบรรจุยาที่เหมาะสมสำหรับการให้บริการประชาชนโดยคำนึงถึงประมาณการบรรจุ และการป้องกันการเสื่อมคุณภาพ ร้อยละ 35.5

ผู้ตอบแบบสอบถามไม่แน่ใจมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพมาตรฐานที่ 1 สถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งสนับสนุนบริการมากที่สุดคือ สถานที่ที่ต้องมีป้ายแสดงบริเวณ หรือกิจกรรม เช่น "จุดบริการโดยเภสัชกร" หรือ "รับใบสั่งยา" ซึ่งปฏิบัติงานโดยเภสัชกร ร้อยละ 72.7 รองลงมาคือ ร้านยาจะต้องมีอุปกรณ์พิเศษเพื่อช่วยเพิ่มความร่วมมือในการใช้ยา (กรณีจำเป็น) ร้อยละ 69.5 และ สถานที่ที่ต้องมีบริเวณที่จัดวางยาที่ต้องปฏิบัติการ โดยเภสัชเท่านั้น และสถานที่ต้องมีการจัด บริเวณที่ให้คำปรึกษาที่เป็นสัดส่วน ร้อยละ 41.8

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพมาตรฐานที่ 2 การบริหารจัดการเพื่อคุณภาพ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ทราบข้อกำหนดในเรื่องร้านยาจะต้องมีเภสัชกร ที่ประกอบวิชาชีพตามใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม โดยอยู่ปฏิบัติหน้าที่ตลอดเวลาเปิดทำการ ร้อยละ 100.0 รองลงมาคือ ร้านยาจะต้องมีเภสัชกรและผู้ช่วยเภสัชกร(ถ้ามี) ที่มีสุขอนามัยดี แข็งแรง และไม่เป็นแหล่งแพร่เชื้อแก่ผู้รับบริการ ร้อยละ 94.1 และร้านยาจะต้องมีการ ประกาศสิทธิผู้ป่วยที่ควรได้รับจากการบริการ ร้อยละ 88.6

ผู้ตอบแบบสอบถามไม่ทราบมาตรฐานที่ 2 การบริหารจัดการเพื่อคุณภาพ มากที่สุดคือ ร้านยาจะต้องมีการเพิ่มเติม หรือพัฒนาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการเพื่อให้เป็นปัจจุบัน ร้อยละ 19.1 รองลงมาคือร้านยาจะต้องมีการจัดทำตัวชี้วัดคุณภาพของการให้บริการ เช่น การสำรวจ ความพึงพอใจของผู้รับบริการ ร้อยละ 18.6 และร้านยาจะต้องมีการค้นหาความต้องการที่แท้จริงของการรับบริการ เพื่อตอบสนองได้ตรงกับความต้องการของผู้รับบริการ และร้านยาจะต้อง มีการบันทึกการให้บริการสำหรับผู้รับบริการอย่างต่อเนื่อง เช่น เพื่อประวัติการใช้ยา เท่ากัน ร้อยละ 11.4

ผู้ตอบแบบสอบถามไม่แน่ใจมาตรฐานที่ 2 การบริหารจัดการเพื่อคุณภาพมากที่สุดคือร้านยาจะต้องมีการค้นหาความต้องการที่แท้จริงของการรับบริการ เพื่อตอบสนองได้ตรงกับ ความต้องการของผู้รับบริการ ร้อยละ 66.8 รองลงมาคือ ร้านยาจะต้องมีการวิเคราะห์และสามารถ ระบุความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น พร้อมทั้งแนวทางการป้องกันที่เป็นรูปธรรม เช่น การจ่ายยาผิด ร้อยละ

61.8 และ (กรณี) ร้านยาที่มีผู้ช่วยเภสัชกร จะต้องมีการแต่งกายที่สามารถแสดงตนให้สาธารณะชนทราบได้ว่าเป็นผู้ช่วยเภสัชกร ร้อยละ 48.6

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพมาตรฐานที่ 3 การบริการเภสัชกรรมที่ดี ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ทราบข้อกำหนดในเรื่อง ร้านยาต้องมีการส่งเสริมการใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มีคุณภาพและเหมาะสม ซึ่งผ่านการรับรองมาตรฐานที่ดี (GMP) โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของผู้รับบริการเป็นสำคัญ ร้อยละ 100.0 รองลงมาคือ ร้านยาจะต้องให้เภสัชกรเป็นผู้ส่งมอบยาให้แก่ผู้มารับบริการ โดยตรง จ่ายยาครบถ้วน ฉลากถูกต้อง และบรรจุในภาชนะที่เหมาะสม ร้อยละ 57.3 ร้านยาต้องมีการค้นหาความต้องการของผู้รับบริการ โดยการซักถามอาการ ประกอบกับศึกษาแฟ้มประวัติการใช้ยา และระบุชื่อผู้รับบริการ ก่อนการส่งมอบยาทุกครั้ง และร้านยาจะต้องมีการติดตามผลการใช้ยาของผู้รับบริการตามแฟ้มประวัติการใช้ยา เพื่อปรับปรุงและแนะนำการใช้ยา เท่ากัน ร้อยละ 50.0

ผู้ตอบแบบสอบถามไม่ทราบมาตรฐานที่ 3 การบริการเภสัชกรรมที่ดีมากที่สุดคือ ร้านยาต้องมีการค้นหาความต้องการของผู้รับบริการ โดยการซักถามอาการ ประกอบกับศึกษาแฟ้มประวัติการใช้ยา และระบุชื่อผู้รับบริการ ก่อนการส่งมอบยาทุกครั้ง ร้อยละ 17.3 รองลงมาคือร้านยาจะต้องให้เภสัชกรเป็นผู้ส่งมอบยาให้แก่ผู้มารับบริการ โดยตรง จ่ายยาครบถ้วน ฉลากถูกต้อง และบรรจุในภาชนะที่เหมาะสม และร้านยาจะต้องมีการติดตามผลการใช้ยาของผู้รับบริการตามแฟ้มประวัติการใช้ยา เพื่อปรับปรุงและแนะนำการใช้ยา ร้อยละ 11.4

ผู้ตอบแบบสอบถามไม่แน่ใจมาตรฐานที่ 3 การบริการเภสัชกรรมที่ดีมากที่สุดคือ ร้านยาจะต้องมีการติดตามผลการใช้ยาของผู้รับบริการตามแฟ้มประวัติการใช้ยา เพื่อปรับปรุงและแนะนำการใช้ยา ร้อยละ 38.6 รองลงมาคือร้านยาต้องมีการค้นหาความต้องการของผู้รับบริการ โดยการซักถามอาการ ประกอบกับศึกษาแฟ้มประวัติการใช้ยา และระบุชื่อผู้รับบริการ ก่อนการส่งมอบยาทุกครั้ง ร้อยละ 32.7 และร้านยาจะต้องให้เภสัชกรเป็นผู้ส่งมอบยาให้แก่ผู้มารับบริการ โดยตรง จ่ายยาครบถ้วน ฉลากถูกต้อง และบรรจุในภาชนะที่เหมาะสม ร้อยละ 31.4

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพมาตรฐานที่ 4 การปฏิบัติตามกฎระเบียบ จริยธรรม ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ทราบข้อกำหนดในเรื่องเภสัชกรจะต้องไม่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตหรืออยู่ในระหว่างการถูกพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ร้านยาจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบรวมทั้งจัดทำรายงานเอกสารที่เกี่ยวข้อง ร้านยาจะต้องไม่มียาประเภทที่ไม่ได้รับอนุญาต ตามใบอนุญาต และยาที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย เช่น ยาเสพติด ร้านยาจะต้องให้ความเคารพและเก็บรักษาความลับ และข้อมูลของผู้ป่วย โดยจัดระบบป้องกันข้อมูล ร้านยาจะต้องไม่จำหน่ายยาให้ผู้รับบริการในขณะที่เภสัชกรไม่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ และร้านยา

จะต้องไม่ประพฤติ หรือกระทำการใดๆ ที่ผิดกฎระเบียบและจรรยาบรรณ ซึ่งส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงต่อวิชาชีพ เท่ากัน ร้อยละ 100.0 รองลงมาคือร้านยาจะต้องเก็บใบสั่งยาและเอกสารไว้เพื่อเป็นหลักฐานอย่างน้อย 1 ปี และทำบัญชีการจ่ายยาตามใบสั่งยา ร้อยละ 94.1

ผู้ตอบแบบสอบถามไม่แน่ใจมาตรฐานที่ 4 การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ จรรยาบรรณ มากที่สุดคือร้านยาจะต้องเก็บใบสั่งยาและเอกสารไว้เพื่อเป็นหลักฐานอย่างน้อย 1 ปี และทำบัญชีการจ่ายยาตามใบสั่งยา ร้อยละ 5.9

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพมาตรฐานที่ 5 การให้บริการ และการมีส่วนร่วมในชุมชนและสังคม ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ทราบข้อกำหนดในเรื่อง คือร้านยาจะต้องมีบริการข้อมูลและคำแนะนำเกี่ยวกับยา สารพิษและยาเสพติด รวมทั้งรณรงค์ต่อต้านยา สารพิษ และสารเสพติด ร้านยาจะต้องให้ความร่วมมือกับราชการในการแจ้งเบาะแสหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ร้านยาจะต้องให้คำแนะนำเรื่องยาและสุขภาพให้กับชุมชนเพื่อประโยชน์ในการป้องกันโรค การรักษาและเสริมสร้างสุขภาพของชุมชน ร้านยาจะต้องส่งเสริมการใช้ยาอย่างถูกต้องและเหมาะสมรวมทั้งมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาที่อาจเกิดจากใช้ยาที่ไม่เหมาะสมในชุมชน ร้านยาจะต้องไม่มีผลิตภัณฑ์ที่บั่นทอนสุขภาพ เช่น สุรา บุหรี่และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 100.0

2.2 ความคิดเห็นที่มีต่อมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพมาตรฐานที่ 1 สถานที่ อุปกรณ์และสิ่งสนับสนุนบริการ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับเฉยๆ ในรายละเอียดมีความคิดเห็นมีค่าเฉลี่ยในระดับเห็นด้วยลำดับแรกคือ สถานที่ตั้งต้องมีความมั่นคงแข็งแรง มีอาณาบริเวณแยกจากสถานที่แวดล้อม เป็นสัดส่วน และร้านยาจะต้องมีฉลากช่วยเอกสารความรู้ เพื่อสนับสนุนการบริการอย่างเหมาะสม เท่ากัน (ค่าเฉลี่ย 3.91) รองลงมาคือ ร้านยาจะต้องมีแหล่งข้อมูล ตำรา เพื่อใช้อ้างอิง และเผยแพร่ (ค่าเฉลี่ย 3.89) และสถานที่จะต้องมีความสะอาด มีแสงสว่างเหมาะสม อากาศถ่ายเทสะดวกรวมทั้งมีระบบป้องกันอัคคีภัย (3.87)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพมาตรฐานที่ 2 การบริหารจัดการเพื่อคุณภาพ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับเฉยๆ ในรายละเอียดมีความคิดเห็นมีค่าเฉลี่ยในระดับเห็นด้วยลำดับแรกคือร้านยาจะต้องมีการค้นหาความต้องการที่แท้จริงของการรับบริการ เพื่อตอบสนองได้ตรงกับความต้องการของผู้รับบริการ (ค่าเฉลี่ย 3.60) รองลงมาคือร้านยาจะต้องมีการบันทึกการให้บริการสำหรับผู้รับบริการอย่างต่อเนื่อง เช่น เพื่อประวัติการใช้ยา (ค่าเฉลี่ย 3.52)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพมาตรฐานที่ 3 การบริหารจัดการเพื่อคุณภาพ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับเฉยๆ ในรายละเอียดมีความคิดเห็นมีค่าเฉลี่ยในระดับเฉยๆ ลำดับแรกคือ ร้านยาต้องมีการค้นหาความต้องการของผู้รับบริการ โดยการซักถามอาการ ประกอบกับศึกษาแฟ้มประวัติการใช้ยา และระบุชื่อผู้รับบริการ ก่อนการส่งมอบยาทุกครั้ง และร้านยาจะต้องมีการติดตามผลการใช้ยาของผู้รับบริการตามแฟ้มประวัติการใช้ยา เพื่อปรับปรุงและแนะนำการใช้ยา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (ค่าเฉลี่ย 3.30) รองลงมาคือร้านยาจะต้องให้เภสัชกรเป็นผู้ส่งมอบยาให้แก่ผู้มารับบริการโดยตรง จ่ายยาครบถ้วน ฉลากถูกต้อง และบรรจุในภาชนะที่เหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 3.23) และร้านยาต้องมีการส่งเสริมการใช้ยา และเวชภัณฑ์ที่มีคุณภาพและเหมาะสม ซึ่งผ่านการรับรองมาตรฐานที่ดี (GMP) โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของผู้รับบริการเป็นสำคัญ (ค่าเฉลี่ย 1.63)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพมาตรฐานที่ 4 การปฏิบัติตามกฎระเบียบ จริยธรรม ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับเห็นด้วย ในรายละเอียดมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยลำดับแรก คือ เภสัชกรจะต้องไม่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตหรืออยู่ในระหว่างการถูกพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ และร้านยาจะต้องไม่มียาประเภทที่ไม่ได้รับอนุญาตตามใบอนุญาต และยาที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย เช่น ยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (ค่าเฉลี่ย 4.00) รองลงมาคือ ร้านยาจะต้องให้ความเคารพและเก็บรักษาความลับ และข้อมูลของผู้ป่วยโดยจัดระบบป้องกันข้อมูล (ค่าเฉลี่ย 3.93) และร้านยาจะต้องไม่จำหน่ายยาให้ผู้รับบริการในขณะที่เภสัชกรไม่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ (ค่าเฉลี่ย 3.84)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพมาตรฐานที่ 5 การให้บริการและการมีส่วนร่วมในชุมชนและสังคม ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นโดยรวมในระดับเห็นด้วย ในรายละเอียดมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยลำดับแรกคือ ร้านยาจะต้องมีบริการข้อมูลและคำแนะนำเกี่ยวกับยา สารพิษและยาเสพติดรวมทั้งณรงค์ต่อต้านยา สารพิษ และสารเสพติด ร้านยาจะต้องให้ความร่วมมือกับราชการในการแจ้งเบาะแสหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ร้านยาจะต้องให้คำแนะนำเรื่องยาและสุขภาพให้กับชุมชนเพื่อประโยชน์ในการป้องกันโรค การรักษาและเสริมสร้างสุขภาพของชุมชน และร้านยาจะต้องส่งเสริมการใช้ยาอย่างถูกต้องและเหมาะสมรวมทั้งมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดจากใช้ยาที่ไม่เหมาะสมในชุมชน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (ค่าเฉลี่ย 3.64) และร้านยาจะต้องไม่มีผลิตภัณฑ์ที่บั่นทอนสุขภาพ เช่น สุรา บุหรี่และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ค่าเฉลี่ย 3.62)

2.3 ด้านพฤติกรรมที่มีต่อมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ยังไม่ได้เข้าร่วมมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพ ร้อยละ 99.1 เหตุผลในการไม่เข้าร่วมมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพ คือ ขั้นตอนการประเมินมาตรฐานยุ่งยาก ซับซ้อน และค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงร้านให้ได้มาตรฐานสูง เท่ากัน ร้อยละ 92.7 ผู้ตอบแบบสอบถามได้เข้าร่วมมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพแล้ว ร้อยละ 0.9 เหตุผลในการเข้าร่วมมาตรฐานฯ คือ ต้องการยกระดับร้านขายยาให้เป็นร้านขายยาคุณภาพและทราบถึงประสิทธิภาพ ประโยชน์ที่จะได้รับเมื่อได้เป็นร้านขายยาคุณภาพ ส่วนการเข้าร่วมมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพในอนาคตคือ ไม่เข้าร่วมมาตรฐานฯมากที่สุด ร้อยละ 47.3 นอกจากนี้ส่วนใหญ่เคยได้รับความรู้หรือข้อมูลเกี่ยวกับมาตรฐานฯ ร้อยละ 85.5 และไม่เคยได้รับความรู้หรือข้อมูลเกี่ยวกับมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพ ร้อยละ 14.5 โดยได้รับความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานฯมากที่สุดจากนิตยสาร/วารสาร ร้อยละ 28.7 บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการเข้าร่วมมาตรฐานฯคือตนเอง ร้อยละ 100.0 และการมีส่วนร่วมในมาตรฐานฯคือร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานทั้ง 5 ที่กำหนดโดยสภาเภสัชกรรมผ่านชมรมร้านขายยาจังหวัดปทุมธานี ร้อยละ 100.0

ส่วนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพ

ปัญหาเกี่ยวกับมาตรฐานทั้ง 5 ข้อ ที่กำหนดโดยสภาเภสัชกรรมที่พบมากที่สุดคือ ร้านยาจะต้องไม่จำหน่ายยาให้ผู้รับบริการในขณะที่เภสัชกรไม่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ ร้อยละ 95.0 รองลงมา คือร้านยาจะต้องมีการบันทึกการให้บริการสำหรับผู้รับบริการอย่างต่อเนื่อง เช่น เพิ่มประวัติการใช้ยา ร้อยละ 88.6 และร้านยาจะต้องมีการค้นหาความต้องการที่แท้จริงของรับบริการ เพื่อตอบสนองได้ตรงกับความต้องการของผู้รับบริการ ร้านยาจะต้องมีการจัดทำตัวชี้วัดคุณภาพของการให้บริการ เช่น การสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการ และร้านยาจะต้องให้เภสัชกรเป็นผู้ส่งมอบยาให้แก่ผู้มารับบริการโดยตรง จำยาครบถ้วน ฉลากถูกต้องและบรรจุในภาชนะที่เหมาะสม เท่ากัน ร้อยละ 85.5

ส่วนที่ 4 ข้อมูลทัศนคติของผู้ประกอบการร้านยาในจังหวัดปทุมธานีที่มีต่อ

มาตรฐานร้านขายยาคุณภาพ จำแนกตามเพศ ระยะเวลาดำเนินกิจการร้านยา ยอดขายเฉลี่ยต่อเดือน และระดับการศึกษา

4.1 ข้อมูลทัศนคติของผู้ประกอบการร้านยาในจังหวัดปทุมธานีที่มีต่อมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพ จำแนกตามเพศ

1) ด้านความรู้ความเข้าใจ จำแนกตามเพศ

ตารางที่ 81 แสดงความรู้ความเข้าใจ จำแนกตามเพศ

มาตรฐาน	เพศหญิง	เพศชาย
	ทราบ	ทราบ
มาตรฐานที่ 1 สถานที่ อุปกรณ์และ สิ่งสนับสนุน บริการ	1.สถานที่ที่ตั้งต้องมีความมั่นคง แข็งแรง มี อาณาบริเวณแยกจากสถานที่แวดล้อม เป็น สักส่วน สถานที่จะต้องมีความสะอาด มีแสงสว่างเหมาะสม อากาศถ่ายเทสะดวกรวมทั้งมีระบบป้องกันอัคคีภัยสถานที่จะต้องมีการควบคุมสภาวะแวดล้อมให้เหมาะสมต่อการรักษาคุณภาพผลิตภัณฑ์ สถานที่ต้องมีป้ายที่แสดงว่าเป็น "ร้านยา" สถานที่ต้องมีป้ายสัญลักษณ์ที่เป็นไปตามข้อกำหนดของ ใบอนุญาตและประเภทของยา ร้านยาจะต้องมี แหล่งข้อมูล ตำรา เพื่อใช้อ้างอิง และเผยแพร่ ร้านยาจะต้องมีฉลากช่วย เอกสารความรู้ เพื่อ สนับสนุนการบริการอย่างเหมาะสม ร้อยละ 58.2	1.สถานที่ที่ตั้งต้องมีความมั่นคง แข็งแรง มีอาณาบริเวณแยกจากสถานที่แวดล้อม เป็นสักส่วน สถานที่จะต้องมีความสะอาด มีแสงสว่างเหมาะสม อากาศถ่ายเทสะดวกรวมทั้งมีระบบป้องกันอัคคีภัยสถานที่จะต้องมีการควบคุมสภาวะแวดล้อมให้เหมาะสมต่อการรักษาคุณภาพผลิตภัณฑ์ สถานที่ต้องมีป้ายที่แสดงว่าเป็น "ร้านยา" สถานที่ต้องมีป้ายสัญลักษณ์ที่เป็นไปตามข้อกำหนดของ ใบอนุญาตและประเภทของยา ร้อยละ 41.8
	2.สถานที่จะต้องมีป้ายแสดงชื่อ รูปภาพ เลขที่ ใบประกอบวิชาชีพเวลาปฏิบัติการของเภสัชกร โดยสามารถเห็นได้ง่าย ร้อยละ 47.3	2.สถานที่จะต้องมีป้ายแสดงชื่อ รูปภาพ เลขที่ ใบประกอบวิชาชีพเวลาปฏิบัติการของเภสัชกร โดยสามารถเห็นได้ง่าย ร้อยละ 31.8
	สถานที่จะต้องมีตู้เย็นเพื่อเก็บเวชภัณฑ์อย่าง เพียงพอและเป็นสักส่วน และต้องมีการควบคุมอุณหภูมิ พร้อมทั้งจัดบันทึกอย่าง สมบูรณ์ ร้อยละ 39.1	3. สถานที่จะต้องมีตู้เย็นเพื่อเก็บเวชภัณฑ์อย่าง เพียงพอและเป็นสักส่วน และต้องมีการควบคุมอุณหภูมิ พร้อมทั้งจัดบันทึกอย่างสม่าเสมอ ร้อยละ 28.6
	ไม่ทราบ	ไม่ทราบ
	สถานที่จะต้องมีอุปกรณ์นับยาเม็ดโดยจำแนก ตามกลุ่มยาเช่น ยาปฏิชีวนะ กลุ่มยาเพนนิซิลิน ยาซัลโฟนาไมด์ ฯลฯ ร้อยละ 30.9	สถานที่จะต้องมีอุปกรณ์นับยาเม็ดโดยจำแนก ตามกลุ่มยาเช่น ยาปฏิชีวนะ กลุ่มยาเพนนิซิลิน ยาซัลโฟนาไมด์ ฯลฯ ร้อยละ 20.9
	ไม่แน่ใจ	ไม่แน่ใจ
	สถานที่จะต้องมีป้ายแสดงบริเวณ หรือ กิจกรรม เช่น "จุดบริการโดยเภสัชกร" หรือ "รับใบสั่งยา" ซึ่งปฏิบัติงานโดยเภสัชกร ร้อยละ 43.2	สถานที่จะต้องมีอุปกรณ์ในการให้บริการด้าน สุขภาพเพื่อประโยชน์ในการติดตามผลเช่น เครื่องชั่งน้ำหนัก, ที่วัดส่วนสูง, ที่วัดอุณหภูมิ ร่างกาย, เครื่องวัดความดันโลหิต, ชุดวัดระดับ น้ำตาลในเลือด ฯลฯ ร้อยละ 31.4

ตารางที่ 81 (ต่อ)

มาตรฐาน	เทศหญิง	เทศชาย
	ทราบ	ทราบ
มาตรฐานที่ 2 การบริหารจัดการเพื่อคุณภาพ	1. ข้อกำหนดเรื่องว่าร้านยาจะต้องมีเภสัชกรที่ประกอบวิชาชีพตามใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม โดยอยู่ปฏิบัติหน้าที่ตลอดเวลาเปิดทำการ ร้อยละ 58.2	1.ร้านยาจะต้องมีเภสัชกรที่ประกอบวิชาชีพตามใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม โดยอยู่ปฏิบัติหน้าที่ตลอดเวลาเปิดทำการ ร้อยละ 41.8
	2.ร้านยาจะต้องมีเภสัชกรและผู้ช่วยเภสัชกร(ถ้ามี) ที่มีสุขภาพอนามัยดี แข็งแรง และไม่ เป็นแหล่งแพร่เชื้อแก่ผู้รับบริการ ร้อยละ 53.6	2.ร้านยาจะต้องมีเภสัชกรและผู้ช่วยเภสัชกร(ถ้ามี) ที่มีสุขภาพอนามัยดี แข็งแรง และไม่ เป็นแหล่งแพร่เชื้อแก่ผู้รับบริการ ร้อยละ 40.5
	3.ร้านยาจะต้องมีการประกาศสิทธิผู้ป่วยที่ควรได้รับจากการบริการ ร้อยละ 50.9	3.ร้านยาจะต้องมีการประกาศสิทธิผู้ป่วยที่ควรได้รับจากการบริการ ร้อยละ 37.7
	ไม่ทราบ	ไม่ทราบ
	1.ร้านยาจะต้องมีการจัดทำตัวชี้วัดคุณภาพของการให้บริการ เช่น การสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการ ร้อยละ 11.5	2.ร้านยาจะต้องมีการจัดทำตัวชี้วัดคุณภาพของการให้บริการ เช่น การสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการ ร้อยละ 7.3
	ไม่แน่ใจ	ไม่แน่ใจ
	1.ร้านยาจะต้องมีการค้นหาความต้องการที่แท้จริงของการรับบริการ เพื่อตอบสนองได้ตรงกับความต้องการของผู้รับบริการ ร้อยละ 40.0	1.ร้านยาจะต้องมีการค้นหาความต้องการที่แท้จริงของการรับบริการ เพื่อตอบสนองได้ตรงกับความต้องการของผู้รับบริการ ร้อยละ 26.8
มาตรฐานที่ 3 การบริการเภสัชกรรมที่ดี	ร้านยาต้องมีการส่งเสริมการใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มีคุณภาพและเหมาะสม ซึ่งผ่านการรับรองมาตรฐานที่ดี (GMP) โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของผู้รับบริการเป็นสำคัญ ร้อยละ 58.2	ข้อกำหนดเรื่องว่าร้านยาต้องมีการส่งเสริมการใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มีคุณภาพและเหมาะสม ซึ่งผ่านการรับรองมาตรฐานที่ดี (GMP) โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของผู้รับบริการเป็นสำคัญ ร้อยละ 41.8
	ไม่ทราบ	ไม่ทราบ
	ร้านยาต้องมีการค้นหาความต้องการของผู้รับบริการ โดยการซักถามอาการ ประกอบกับศึกษาเพิ่มประวัติการใช้ยา และระบุชื่อผู้รับบริการ ก่อนการส่งมอบยาทุกครั้ง ร้อยละ 11.4	ร้านยาต้องมีการค้นหาความต้องการของผู้รับบริการ โดยการซักถามอาการ ประกอบกับศึกษาเพิ่มประวัติการใช้ยา และระบุชื่อผู้รับบริการ ก่อนการส่งมอบยาทุกครั้ง ร้อยละ 5.9

ตารางที่ 81 (ต่อ)

มาตรฐาน	เทศหญิง	เทศชาย
	ไม่แน่ใจ	ไม่แน่ใจ
มาตรฐานที่ 3 การบริการ แก่ผู้ชมที่ดี	ร้านยาจะต้องมีการติดตามผลการใช้ยาของผู้รับบริการตามเพิ่มประวัติการใช้ยา เพื่อปรับปรุงและแนะนำการใช้ยา ร้อยละ 24.5	ร้านยาจะต้องมีการติดตามผลการใช้ยาของผู้รับบริการตามเพิ่มประวัติการใช้ยา เพื่อปรับปรุงและแนะนำการใช้ยา ร้อยละ 14.1
มาตรฐานที่ 4 การปฏิบัติ ตามกฎ ระเบียบ จรรยาบรรณ	ทราบ ข้อกำหนดในทุกเรื่อง	ทราบ ข้อกำหนดในทุกเรื่อง
มาตรฐานที่ 5 การ ให้บริการ และการมี ส่วนร่วมใน ชุมชนและ สังคม	ทราบ ข้อกำหนดในทุกเรื่อง	ทราบ ข้อกำหนดในทุกเรื่อง

2) ด้านความคิดเห็น จำแนกตามเพศ

ตารางที่ 82 แสดงความคิดเห็น 3 ลำดับแรก จำแนกตามเพศ

มาตรฐาน	เทศหญิง	เทศชาย
มาตรฐานที่ 1 สถานที่ อุปกรณ์และ สิ่งสนับสนุน บริการ	1.สถานที่ตั้งต้องมีความมั่นคง แข็งแรง มีอาณาบริเวณแยกจากสถานที่แวดล้อม เป็นสัดส่วน (ค่าเฉลี่ย 3.92)	1. สถานที่ที่จะต้องมีความสะอาด มีแสงสว่างเหมาะสม อากาศถ่ายเทสะดวก รวมทั้งมีระบบป้องกันอัคคีภัย และร้านยาจะต้องมีฉลากช่วยเอกสารความรู้ เพื่อสนับสนุนการบริการอย่างเหมาะสม เท่ากัน (ค่าเฉลี่ย 3.96)
	2.ร้านยาจะต้องมีแหล่งข้อมูล ตำรา เพื่อใช้อ้างอิง และเผยแพร่ (ค่าเฉลี่ย 3.89)	2.สถานที่ตั้งต้องมีความมั่นคง แข็งแรง มีอาณาบริเวณแยกจากสถานที่แวดล้อม เป็นสัดส่วน (ค่าเฉลี่ย 3.89)
	3.ร้านยาจะต้องมีฉลากช่วย เอกสารความรู้ เพื่อสนับสนุนการบริการอย่างเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 3.88)	3.ร้านยาจะต้องมีแหล่งข้อมูล ตำรา เพื่อใช้อ้างอิง และเผยแพร่ (ค่าเฉลี่ย 3.88)

ตารางที่ 82 (ต่อ)

มาตรฐาน	เทศหญิง	เทศชาย
มาตรฐานที่ 2 การบริหาร จัดการเพื่อ คุณภาพ	1. ร้านยาจะต้องมีการค้นหาความต้องการที่แท้จริงของการรับบริการ เพื่อตอบสนองได้ตรงกับความต้องการของผู้รับบริการ (ค่าเฉลี่ย 3.65)	1. ร้านยาจะต้องมีการค้นหาความต้องการที่แท้จริงของการรับบริการ เพื่อตอบสนองได้ตรงกับความต้องการของผู้รับบริการ (ค่าเฉลี่ย 3.52)
	2. ร้านยาจะต้องมีการบันทึกการให้บริการสำหรับผู้รับบริการอย่างต่อเนื่อง เช่น เพื่อประวัติการใช้ยา (ค่าเฉลี่ย 3.58)	2. ร้านยาจะต้องมีการบันทึกการให้บริการสำหรับผู้รับบริการอย่างต่อเนื่อง เช่น เพื่อประวัติการใช้ยา (ค่าเฉลี่ย 3.45)
	3. ร้านยาจะต้องมีการวิเคราะห์และสามารถระบุความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น พร้อมทั้งแนวทางการป้องกันที่เป็นรูปธรรม เช่น การจ่ายยาผิด (ค่าเฉลี่ย 3.43)	3. ร้านยาจะต้องมีการวิเคราะห์และสามารถระบุความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น พร้อมทั้งแนวทางการป้องกันที่เป็นรูปธรรม เช่น การจ่ายยาผิด (ค่าเฉลี่ย 3.34)
มาตรฐานที่ 3 การบริการ เภสัชกรรมที่ ดี	1. ร้านยาต้องมีการค้นหาความต้องการของผู้รับบริการ โดยการซักถามอาการ ประกอบกับศึกษาเพิ่มประวัติการใช้ยา และระบุชื่อผู้รับบริการ ก่อนการส่งมอบยาทุกครั้ง (ค่าเฉลี่ย 3.38)	1. ร้านยาต้องมีการค้นหาความต้องการของผู้รับบริการ โดยการซักถามอาการ ประกอบกับศึกษาเพิ่มประวัติการใช้ยา และระบุชื่อผู้รับบริการ ก่อนการส่งมอบยาทุกครั้ง (ค่าเฉลี่ย 3.20)
	2. ร้านยาจะต้องมีการติดตามผลการใช้ยาของผู้รับบริการตามเพิ่มประวัติการใช้ยา เพื่อปรับปรุงและแนะนำการใช้ยา (ค่าเฉลี่ย 3.38)	2. ร้านยาจะต้องมีการติดตามผลการใช้ยาของผู้รับบริการตามเพิ่มประวัติการใช้ยา เพื่อปรับปรุงและแนะนำการใช้ยา (ค่าเฉลี่ย 3.20)
	3. ร้านยาจะต้องให้เภสัชกรเป็นผู้ส่งมอบยาให้แก่ผู้รับบริการ โดยตรง จ่ายยาครบถ้วน ฉลากถูกต้อง และบรรจุในภาชนะที่เหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 3.30)	3. ร้านยาจะต้องให้เภสัชกรเป็นผู้ส่งมอบยาให้แก่ผู้รับบริการ โดยตรง จ่ายยาครบถ้วน ฉลากถูกต้อง และบรรจุในภาชนะที่เหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 3.12)
มาตรฐานที่ 4 การปฏิบัติ ตามกฎ ระเบียบ จริยธรรม	1. เภสัชกรจะต้องไม่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตหรืออยู่ระหว่างการถูกพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ และร้านยาจะต้องไม่มียาประเภทที่ไม่ได้รับอนุญาต ตามใบอนุญาต และยาที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย เช่น ยาเสพติด เท้ากัน (ค่าเฉลี่ย 4.00)	1. เภสัชกรจะต้องไม่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตหรืออยู่ระหว่างการถูกพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ และร้านยาจะต้องไม่มียาประเภทที่ไม่ได้รับอนุญาต ตามใบอนุญาต และยาที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย เช่น ยาเสพติด เท้ากัน (ค่าเฉลี่ย 4.00)
	2. ร้านยาจะต้องให้ความเคารพและเก็บรักษาความลับ และข้อมูลของผู้ป่วยโดยจัดระบบป้องกันข้อมูล (ค่าเฉลี่ย 3.95)	2. ร้านยาจะต้องให้ความเคารพและเก็บรักษาความลับ และข้อมูลของผู้ป่วยโดยจัดระบบป้องกันข้อมูล (ค่าเฉลี่ย 3.90)
	3. ร้านยาจะต้องไม่จำหน่ายยาให้ผู้รับบริการในขณะที่เภสัชกรไม่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ (ค่าเฉลี่ย 3.91)	3. ร้านยาจะต้องไม่จำหน่ายยาให้ผู้รับบริการในขณะที่เภสัชกรไม่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ (ค่าเฉลี่ย 3.73)

ตารางที่ 82 (ต่อ)

มาตรฐาน	เพศหญิง	เพศชาย
มาตรฐานที่ 5 การให้บริการ บริการและ การมีส่วนร่วมใน ชุมชนและ สังคม	ระดับเห็นด้วยทุกเรื่อง	ระดับเห็นด้วยทุกเรื่อง

3) ด้านพฤติกรรม จำแนกตามเพศ

ตารางที่ 83 ด้านพฤติกรรม จำแนกตามเพศ

พฤติกรรม	เพศหญิง	เพศชาย
การเข้าร่วมมาตรฐานร้านขายยา คุณภาพ	ไม่เข้าร่วมมาตรฐานฯ ร้อยละ 49.2	ไม่เข้าร่วมมาตรฐานฯ ร้อยละ 44.6
การเคยได้รับความรู้หรือข้อมูล เกี่ยวกับมาตรฐานร้านขายยา คุณภาพ	เคย ร้อยละ 87.5	เคย ร้อยละ 82.6
แหล่งข้อมูลที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับ มาตรฐานร้านขายยาคุณภาพมาก ที่สุด	นิตยสาร/วารสาร ร้อยละ 28.6,	นิตยสาร/วารสาร ร้อยละ 30.3
บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการเข้าร่วม มาตรฐานร้านขายยาคุณภาพ	ตัวเอง ร้อยละ 100.0	ตัวเอง ร้อยละ 100.0

4.2 ข้อมูลทัศนคติของผู้ประกอบการในจังหวัดปทุมธานีที่มีต่อมาตรฐานร้านขายยา คุณภาพ จำแนกตามยอดขายเฉลี่ยต่อเดือน

1) ด้านความรู้ความเข้าใจ จำแนกตามยอดขายต่อเดือน

ตารางที่ 84 ด้านความรู้ความเข้าใจ จำแนกตามยอดขายต่อเดือน

มาตรฐาน	น้อยกว่า 100,000	100,000-200,000	200,001-300,000	300,001 บาทขึ้นไป
	บาท	บาท	บาท	บาท
	ทราบ	ทราบ	ทราบ	ทราบ
มาตรฐานที่ 1 สถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งสนับสนุน บริการ	<p>1.สถานที่ที่ตั้งต้องมี ความมั่นคง แข็งแรง มี อาณาบริเวณแยกจาก สถานที่แวดล้อม เป็น สัดส่วน</p> <p>2.สถานที่ที่ตั้งต้องมี ความสะอาด มีแสง สว่างเหมาะสม อากาศ ถ่ายเทสะดวกรวมทั้งมี ระบบป้องกันอัคคีภัย</p> <p>3.สถานที่ที่ตั้งต้องมี การควบคุมสภาวะ แวดล้อมให้เหมาะสม ต่อการรักษาคุณภาพ ผลิตภัณฑ์</p> <p>4.สถานที่ที่ตั้งต้องมีป้าย ที่แสดงว่าเป็น "ร้านยา"</p> <p>5.สถานที่ที่ตั้งต้องมีป้าย สัญลักษณ์ที่เป็นไปตาม ข้อกำหนดของ ใบอนุญาตและประเภท ของยา</p> <p>6.ร้านยาจะต้องมี แหล่งข้อมูล ตำรา เพื่อ ใช้อ้างอิง และเผยแพร่</p> <p>7.ร้านยาจะต้องมีฉลาก ช่วย เอกสารความรู้ เพื่อสนับสนุนการ บริการอย่างเหมาะสม ร้อยละ 20.0</p>	<p>1.สถานที่ที่ตั้งต้องมี ความมั่นคง แข็งแรง มี อาณาบริเวณแยกจาก สถานที่แวดล้อม เป็น สัดส่วน</p> <p>2.สถานที่ที่ตั้งต้องมี ความสะอาด มีแสง สว่างเหมาะสม อากาศ ถ่ายเทสะดวกรวมทั้งมี ระบบป้องกันอัคคีภัย</p> <p>3.สถานที่ที่ตั้งต้องมี การควบคุมสภาวะ แวดล้อมให้เหมาะสม ต่อการรักษาคุณภาพ ผลิตภัณฑ์</p> <p>4.สถานที่ที่ตั้งต้องมีป้าย ที่แสดงว่าเป็น "ร้านยา"</p> <p>5.สถานที่ที่ตั้งต้องมีป้าย สัญลักษณ์ที่เป็นไปตาม ข้อกำหนดของ ใบอนุญาตและประเภท ของยา</p> <p>6.ร้านยาจะต้องมี แหล่งข้อมูล ตำรา เพื่อ ใช้อ้างอิง และเผยแพร่</p> <p>7.ร้านยาจะต้องมีฉลาก ช่วย เอกสารความรู้ เพื่อสนับสนุนการ บริการอย่างเหมาะสม ร้อยละ 41.4</p>	<p>1.สถานที่ที่ตั้งต้องมี ความมั่นคง แข็งแรง มี อาณาบริเวณแยกจาก สถานที่แวดล้อม เป็น สัดส่วน</p> <p>2.สถานที่ที่ตั้งต้องมี ความสะอาด มีแสง สว่างเหมาะสม อากาศ ถ่ายเทสะดวกรวมทั้งมี ระบบป้องกันอัคคีภัย</p> <p>3.สถานที่ที่ตั้งต้องมี การควบคุมสภาวะ แวดล้อมให้เหมาะสม ต่อการรักษาคุณภาพ ผลิตภัณฑ์</p> <p>4.สถานที่ที่ตั้งต้องมีป้าย ที่แสดงว่าเป็น "ร้านยา"</p> <p>5.สถานที่ที่ตั้งต้องมีป้าย สัญลักษณ์ที่เป็นไปตาม ข้อกำหนดของ ใบอนุญาตและประเภท ของยา</p> <p>6.ร้านยาจะต้องมี แหล่งข้อมูล ตำรา เพื่อ ใช้อ้างอิง และเผยแพร่</p> <p>7.ร้านยาจะต้องมีฉลาก ช่วย เอกสารความรู้ เพื่อสนับสนุนการ บริการอย่างเหมาะสม ร้อยละ 15.9</p>	<p>1.สถานที่ที่ตั้งต้องมี ความมั่นคง แข็งแรง มี อาณาบริเวณแยกจาก สถานที่แวดล้อม เป็น สัดส่วน</p> <p>2.สถานที่ที่ตั้งต้องมี ความสะอาด มีแสง สว่างเหมาะสม อากาศ ถ่ายเทสะดวกรวมทั้งมี ระบบป้องกันอัคคีภัย</p> <p>3.สถานที่ที่ตั้งต้องมี การควบคุมสภาวะ แวดล้อมให้เหมาะสม ต่อการรักษาคุณภาพ ผลิตภัณฑ์</p> <p>4.สถานที่ที่ตั้งต้องมีป้าย ที่แสดงว่าเป็น "ร้านยา"</p> <p>5.สถานที่ที่ตั้งต้องมีป้าย สัญลักษณ์ที่เป็นไปตาม ข้อกำหนดของ ใบอนุญาตและประเภท ของยา</p> <p>6.ร้านยาจะต้องมี แหล่งข้อมูล ตำรา เพื่อ ใช้อ้างอิง และเผยแพร่</p> <p>7.ร้านยาจะต้องมีฉลาก ช่วย เอกสารความรู้ เพื่อสนับสนุนการ บริการอย่างเหมาะสม ร้อยละ 22.7</p>

ตารางที่ 84 (ต่อ)

มาตรฐาน	น้อยกว่า 100,000 บาท	100,000-200,000 บาท	200,001-300,000 บาท	300,001 บาทขึ้นไป
	ไม่ทราบ	ไม่ทราบ	ไม่ทราบ	ไม่ทราบ
มาตรฐานที่ 1 สถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งสนับสนุน บริการ	สถานที่ที่จะต้องมี อุปกรณ์นับยาเม็ด โดยจำแนกตามกลุ่ม ยาเช่น ยาปฏิชีวนะ กลุ่มยาเพนนิซิลิน ยา ซัลโฟนาไมด์ ฯลฯ ร้อยละ 10.9	สถานที่ที่จะต้องมี อุปกรณ์นับยาเม็ด โดย จำแนกตามกลุ่มยา เช่น ยาปฏิชีวนะ กลุ่ม ยาเพนนิซิลิน ยา ซัลโฟนาไมด์ ฯลฯ ร้อยละ 22.3	สถานที่ที่จะต้องมี อุปกรณ์นับยาเม็ด โดย จำแนกตามกลุ่มยา เช่น ยาปฏิชีวนะ กลุ่ม ยาเพนนิซิลิน ยา ซัลโฟนาไมด์ ฯลฯ ร้อยละ 9.5	สถานที่ที่จะต้องมี อุปกรณ์นับยาเม็ด โดย จำแนกตามกลุ่มยา เช่น ยาปฏิชีวนะ กลุ่ม ยาเพนนิซิลิน ยา ซัลโฟนาไมด์ ฯลฯ ร้อยละ 9.1
	ไม่แน่ใจ	ไม่แน่ใจ	ไม่แน่ใจ	ไม่แน่ใจ
	สถานที่ที่จะต้องมีป้าย แสดงบริเวณ หรือ กิจกรรม เช่น "จุด บริการโดยเภสัชกร" หรือ "รับใบสั่งยา" ซึ่งปฏิบัติงานโดย เภสัชกร ร้อยละ 37.1	สถานที่ที่จะต้องมี อุปกรณ์ในการ ให้บริการด้านสุขภาพ เพื่อประโยชน์ในการ ติดตามผลเช่น เครื่อง ชั่งน้ำหนัก ที่วัด ส่วนสูง ที่วัดอุณหภูมิ ร่างกาย เครื่องวัด ความดันโลหิต ชุดวัด ระดับน้ำตาลในเลือด ฯลฯ ร้อยละ 31.8	สถานที่ที่จะต้องมีป้าย แสดงบริเวณ หรือ กิจกรรม เช่น "จุด บริการโดยเภสัชกร" หรือ "รับใบสั่งยา" ซึ่ง ปฏิบัติงานโดยเภสัช กร ร้อยละ 12.7	ร้านยาจะต้องมี อุปกรณ์พิเศษเพื่อช่วย เพิ่มความร่วมมือใน การใช้ยา (กรณี จำเป็น) ร้อยละ 13.6

ตารางที่ 84 (ต่อ)

มาตรฐาน	น้อยกว่า 100,000 บาท	100,000-200,000 บาท	200,001-300,000 บาท	300,001 บาทขึ้นไป
	ทราบ	ทราบ	ทราบ	ทราบ
มาตรฐานที่ 2 การบริหาร จัดการเพื่อ คุณภาพ	1.ร้านยาจะต้องมีเภสัชกรที่ประกอบวิชาชีพตามใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม โดยอยู่ปฏิบัติหน้าที่ตลอดเวลาเปิดทำการ ร้อยละ 20.0	ร้านยาจะต้องมีเภสัชกรที่ประกอบวิชาชีพตามใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม โดยอยู่ปฏิบัติหน้าที่ตลอดเวลาเปิดทำการ ร้อยละ 41.4	ร้านยาจะต้องมีเภสัชกรที่ประกอบวิชาชีพตามใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม โดยอยู่ปฏิบัติหน้าที่ตลอดเวลาเปิดทำการ ร้อยละ 15.9	ร้านยาจะต้องมีเภสัชกรที่ประกอบวิชาชีพตามใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม โดยอยู่ปฏิบัติหน้าที่ตลอดเวลาเปิดทำการ ร้อยละ 22.7
	ไม่ทราบ	ไม่ทราบ	ไม่ทราบ	ไม่ทราบ
	ร้านยาจะต้องมีการจัดทำตัวชี้วัดคุณภาพของการให้บริการ เช่น การสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการ ร้อยละ 2.3	ร้านยาจะต้องมีการจัดทำตัวชี้วัดคุณภาพของการให้บริการ เช่น การสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการ ร้อยละ 7.3	1.ร้านยาจะต้องมีการวิเคราะห์และสามารถระบุความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นพร้อมทั้งแนวทางการป้องกันที่เป็นรูปธรรม เช่น การจ่ายยาผิด 2.ร้านยาจะต้องมีการค้นหาความต้องการที่แท้จริงของการรับบริการเพื่อตอบสนองได้ตรงกับความต้องการของผู้รับบริการ 3.ร้านยาจะต้องมีการบันทึกการให้บริการสำหรับผู้รับบริการอย่างต่อเนื่อง เช่น เพื่อประวัติการใช้ยา 4.ร้านยาจะต้องมีการจัดทำตัวชี้วัดคุณภาพของการให้บริการ เช่น การสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการ ร้อยละ 1.4	ร้านยาจะต้องมีการจัดทำตัวชี้วัดคุณภาพของการให้บริการ เช่น การสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการ ร้อยละ 7.7

ตารางที่ 84 (ต่อ)

มาตรฐาน	น้อยกว่า 100,000 บาท	100,000-200,000 บาท	200,001-300,000 บาท	300,001 บาทขึ้นไป
	ไม่แน่ใจ	ไม่แน่ใจ	ไม่แน่ใจ	ไม่แน่ใจ
มาตรฐานที่ 2 การบริหารจัดการเพื่อคุณภาพ	ร้านยาจะต้องมีการวิเคราะห์และสามารถระบุความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น พร้อมทั้งแนวทางการป้องกันที่เป็นรูปธรรม เช่น การจ่ายยาผิด ร้อยละ 14.5	ร้านยาจะต้องมีการจัดทำตัวชี้วัดคุณภาพของการให้บริการ เช่น การสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการ ร้อยละ 7.3	ร้านยาจะต้องมีการค้นหาความต้องการที่แท้จริงของการรับบริการ เพื่อตอบสนองได้ตรงกับความต้องการของผู้รับบริการ ร้อยละ 12.3	ร้านยาจะต้องมีการค้นหาความต้องการที่แท้จริงของการรับบริการ เพื่อตอบสนองได้ตรงกับความต้องการของผู้รับบริการ ร้อยละ 12.3
	ทราบ	ทราบ	ทราบ	ทราบ
มาตรฐานที่ 3 การบริการเภสัชกรรมที่ดี	ร้านยาต้องมีการส่งเสริมการใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มีคุณภาพและเหมาะสม ซึ่งผ่านการรับรองมาตรฐานที่ดี (GMP) โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของผู้รับบริการเป็นสำคัญ ร้อยละ 20.0	ร้านยาต้องมีการส่งเสริมการใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มีคุณภาพและเหมาะสม ซึ่งผ่านการรับรองมาตรฐานที่ดี (GMP) โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของผู้รับบริการเป็นสำคัญ ร้อยละ 41.4	ร้านยาต้องมีการส่งเสริมการใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มีคุณภาพและเหมาะสม ซึ่งผ่านการรับรองมาตรฐานที่ดี (GMP) โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของผู้รับบริการเป็นสำคัญ ร้อยละ 15.9	ร้านยาต้องมีการส่งเสริมการใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มีคุณภาพและเหมาะสม ซึ่งผ่านการรับรองมาตรฐานที่ดี (GMP) โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของผู้รับบริการเป็นสำคัญ ร้อยละ 22.7
	ไม่ทราบ	ไม่ทราบ	ไม่ทราบ	ไม่ทราบ
	ร้านยาต้องมีการค้นหาความต้องการของผู้รับบริการ โดยการซักถามอาการ ประกอบกับศึกษาเพิ่มประวัติการใช้ยา และระบุชื่อผู้รับบริการ ก่อนการส่งมอบยาทุกครั้ง ร้อยละ 2.7	ร้านยาต้องมีการค้นหาความต้องการของผู้รับบริการ โดยการซักถามอาการ ประกอบกับศึกษาเพิ่มประวัติการใช้ยา และระบุชื่อผู้รับบริการ ก่อนการส่งมอบยาทุกครั้ง ร้อยละ 6.8	ร้านยาต้องมีการค้นหาความต้องการของผู้รับบริการ โดยการซักถามอาการ ประกอบกับศึกษาเพิ่มประวัติการใช้ยา และระบุชื่อผู้รับบริการ ก่อนการส่งมอบยาทุกครั้ง ร้อยละ 2.7	ร้านยาต้องมีการค้นหาความต้องการของผู้รับบริการ โดยการซักถามอาการ ประกอบกับศึกษาเพิ่มประวัติการใช้ยา และระบุชื่อผู้รับบริการ ก่อนการส่งมอบยาทุกครั้ง ร้อยละ 5.0
	ไม่แน่ใจ	ไม่แน่ใจ	ไม่แน่ใจ	ไม่แน่ใจ
	ร้านยาจะต้องมีการติดตามผลการใช้ยาของผู้รับบริการตามเพิ่มประวัติการใช้ยา เพื่อปรับปรุงและแนะนำการใช้ยา ร้อยละ 5.9	ร้านยาจะต้องมีการติดตามผลการใช้ยาของผู้รับบริการตามเพิ่มประวัติการใช้ยา เพื่อปรับปรุงและแนะนำการใช้ยา ร้อยละ 16.8	ร้านยาจะต้องมีการติดตามผลการใช้ยาของผู้รับบริการตามเพิ่มประวัติการใช้ยา เพื่อปรับปรุงและแนะนำการใช้ยา ร้อยละ 6.4	ร้านยาจะต้องมีการติดตามผลการใช้ยาของผู้รับบริการตามเพิ่มประวัติการใช้ยา เพื่อปรับปรุงและแนะนำการใช้ยา ร้อยละ 9.5

ตารางที่ 84 (ต่อ)

มาตรฐาน	น้อยกว่า 100,000 บาท	100,000-200,000 บาท	200,001-300,000 บาท	300,001 บาทขึ้นไป
มาตรฐาน 4 การปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบ จริยธรรม	ทราบข้อกำหนดของมาตรฐาน	ทราบข้อกำหนดของมาตรฐาน	ทราบข้อกำหนดของมาตรฐาน	ทราบข้อกำหนดของมาตรฐาน
มาตรฐาน 5 การให้บริการและการมีส่วนร่วมในชุมชนและสังคม	ทราบข้อกำหนดของมาตรฐาน	ทราบข้อกำหนดของมาตรฐาน	ทราบข้อกำหนดของมาตรฐาน	ทราบข้อกำหนดของมาตรฐาน

2) ด้านความคิดเห็น จำแนกตามยอดขายต่อเดือน

ตารางที่ 85 ด้านความคิดเห็น จำแนกตามยอดขายต่อเดือน

มาตรฐาน	น้อยกว่า 100,000 บาท	100,000-200,000 บาท	200,001-300,000 บาท	300,001 บาทขึ้นไป
มาตรฐานที่ 1 สถานที่ อุปกรณ์และสิ่งสนับสนุนบริการ	1.สถานที่จะต้องมีความสะอาด มีแสงสว่างเหมาะสม อากาศถ่ายเทสะดวกรวมทั้งมีระบบป้องกันอัคคีภัย (ค่าเฉลี่ย 4.00)	1.ร้านยาจะต้องมีแหล่งข้อมูล ตำรา เพื่อใช้อ้างอิง และเผยแพร่ (ค่าเฉลี่ย 4.00)	1. สถานที่ที่ตั้งต้องมีความมั่นคง แข็งแรง มีอาณาบริเวณแยกจากสถานที่แวดล้อม เป็นสัดส่วน (ค่าเฉลี่ย 3.94)	1.สถานที่ที่ตั้งต้องมีความมั่นคง แข็งแรง มีอาณาบริเวณแยกจากสถานที่แวดล้อม เป็นสัดส่วน (ค่าเฉลี่ย 3.88)
	2.ร้านยาจะต้องมีฉลากช่วยเอกสารความรู้ เพื่อสนับสนุนการบริการอย่างเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 3.95) ร้านยา	2.สถานที่ที่ตั้งต้องมีความมั่นคง แข็งแรง มีอาณาบริเวณแยกจากสถานที่แวดล้อม เป็นสัดส่วน (ค่าเฉลี่ย 3.96)	2.ร้านยาจะต้องมีฉลากช่วย เอกสารความรู้ เพื่อสนับสนุนการบริการอย่างเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 3.89)	2.ร้านยาจะต้องมีฉลากช่วย เอกสารความรู้ เพื่อสนับสนุนการบริการอย่างเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 3.92)
	3.ร้านยาจะต้องมีแหล่งข้อมูล ตำรา เพื่อใช้อ้างอิง และเผยแพร่ (ค่าเฉลี่ย 3.89)	3.ร้านยาจะต้องมีฉลากช่วย เอกสารความรู้ เพื่อสนับสนุนการบริการอย่างเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 3.89)	3. (ค่าเฉลี่ย 3.89)ร้านยาจะต้องมีอุปกรณ์พิเศษ เพื่อช่วยเพิ่มความร่วมมือในการใช้ยา (กรณีจำเป็น) (ค่าเฉลี่ย 3.83)	3.สถานที่จะต้องมีอุปกรณ์นับยาเม็ดโดยจำแนกตามกลุ่มยาเช่น ยาปฏิชีวนะ กลุ่มยาเพนนิซิลิน ยาซัลโฟนาไมด์ ฯลฯ (ค่าเฉลี่ย 3.58)

ตารางที่ 85 (ต่อ)

มาตรฐาน	น้อยกว่า 100,000 บาท	100,000-200,000 บาท	200,001-300,000 บาท	300,001 บาทขึ้นไป
มาตรฐานที่ 2 การบริหารจัดการเพื่อคุณภาพ	1.ร้านยาจะต้องมีการค้นหาความต้องการที่แท้จริงของการรับบริการ เพื่อตอบสนองได้ตรงกับความต้องการของผู้รับบริการ (ค่าเฉลี่ย 3.50)	1.ร้านยาจะต้องมีการค้นหาความต้องการที่แท้จริงของการรับบริการ เพื่อตอบสนองได้ตรงกับความต้องการของผู้รับบริการ (ค่าเฉลี่ย 3.64)	1.ร้านยาจะต้องมีการค้นหาความต้องการที่แท้จริงของการรับบริการ เพื่อตอบสนองได้ตรงกับความต้องการของผู้รับบริการ (ค่าเฉลี่ย 3.69)	1.ร้านยาจะต้องมีการค้นหาความต้องการที่แท้จริงของการรับบริการ เพื่อตอบสนองได้ตรงกับความต้องการของผู้รับบริการ (ค่าเฉลี่ย 3.54)
	2.ร้านยาจะต้องมีการบันทึกการให้บริการสำหรับผู้รับบริการบริการอย่างต่อเนื่อง เช่น เพื่อประวัติการใช้ยา (ค่าเฉลี่ย 3.45)	2.ร้านยาจะต้องมีการบันทึกการให้บริการสำหรับผู้รับบริการอย่างต่อเนื่อง เช่น เพื่อประวัติการใช้ยา (ค่าเฉลี่ย 3.58)	2.ร้านยาจะต้องมีการบันทึกการให้บริการสำหรับผู้รับบริการอย่างต่อเนื่อง เช่น เพื่อประวัติการใช้ยา (ค่าเฉลี่ย 3.63)	2.ร้านยาจะต้องมีเอกสารที่ประกอบวิชาชีพตามใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม โดยอยู่ปฏิบัติหน้าที่ตลอดเวลาเปิดทำการ (ค่าเฉลี่ย 2.86)
	3.ร้านยาจะต้องมีการวิเคราะห์และสามารถระบุความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น พร้อมทั้งแนวทางการป้องกันที่เป็นรูปธรรม เช่น การจ่ายยาผิด (ค่าเฉลี่ย 3.32)	3.ร้านยาจะต้องมีการวิเคราะห์และสามารถระบุความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น พร้อมทั้งแนวทางการป้องกันที่เป็นรูปธรรม เช่น การจ่ายยาผิด (ค่าเฉลี่ย 3.46)	3.ร้านยาจะต้องมีการวิเคราะห์และสามารถระบุความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น พร้อมทั้งแนวทางการป้องกันที่เป็นรูปธรรม เช่น การจ่ายยาผิด (ค่าเฉลี่ย 3.37)	3.ร้านยาจะต้องมีเอกสารที่สวมเครื่องแบบตามข้อกำหนดของเภสัชกรรมเพื่อแสดงตนให้ทราบว่าเป็นเภสัชกรที่มีหน้าที่ปฏิบัติการ (ค่าเฉลี่ย 2.76)
มาตรฐานที่ 3 การบริการเภสัชกรรมที่ดี	1.ร้านยาต้องมีการค้นหาความต้องการของผู้รับบริการ โดยการซักถามอาการ ประกอบกับศึกษาเพิ่มประวัติการใช้ยา และระบุชื่อผู้รับบริการ ก่อนการส่งมอบยาทุกครั้ง ร้านยาจะต้องมีการติดตามผลการใช้ยาของผู้รับบริการ การบริการตามเพิ่มประวัติการใช้ยา เพื่อปรับปรุงและแนะนำการใช้ยา (ค่าเฉลี่ย 3.16)	1.ร้านยาต้องมีการค้นหาความต้องการของผู้รับบริการ โดยการซักถามอาการ ประกอบกับศึกษาเพิ่มประวัติการใช้ยา และระบุชื่อผู้รับบริการ ก่อนการส่งมอบยาทุกครั้ง และ ร้านยาจะต้องมีการติดตามผลการใช้ยาของผู้รับบริการ การบริการตามเพิ่มประวัติการใช้ยา เพื่อปรับปรุงและแนะนำการใช้ยาเท่ากัน (ค่าเฉลี่ย 3.37)	1.ร้านยาต้องมีการค้นหาความต้องการของผู้รับบริการ โดยการซักถามอาการ ประกอบกับศึกษาเพิ่มประวัติการใช้ยา และระบุชื่อผู้รับบริการ ก่อนการส่งมอบยาทุกครั้ง และ ร้านยาจะต้องมีการติดตามผลการใช้ยาของผู้รับบริการ การบริการตามเพิ่มประวัติการใช้ยา เพื่อปรับปรุงและแนะนำการใช้ยาเท่ากัน (ค่าเฉลี่ย 3.40)	1.ร้านยาต้องมีการค้นหาความต้องการของผู้รับบริการ โดยการซักถามอาการ ประกอบกับศึกษาเพิ่มประวัติการใช้ยา และระบุชื่อผู้รับบริการ ก่อนการส่งมอบยาทุกครั้ง และ ร้านยาจะต้องมีการติดตามผลการใช้ยาของผู้รับบริการ การบริการตามเพิ่มประวัติการใช้ยา เพื่อปรับปรุงและแนะนำการใช้ยาเท่ากัน (ค่าเฉลี่ย 3.40)

ตารางที่ 85 (ต่อ)

มาตรฐาน	น้อยกว่า 100,000 บาท	100,000-200,000 บาท	200,001-300,000 บาท	300,001 บาทขึ้นไป
มาตรฐานที่ 3 การบริการ เกณฑ์ที่ดี	2.ร้านยาจะต้องให้เภสัชกรเป็นผู้ส่งมอบยาให้แก่ผู้มารับบริการ โดยตรง จ่ายยาครบถ้วน ฉลาดถูกต้อง และบรรจุในภาชนะที่เหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 3.11)	2.ร้านยาจะต้องให้เภสัชกรเป็นผู้ส่งมอบยาให้แก่ผู้มารับบริการ โดยตรง จ่ายยาครบถ้วน ฉลาดถูกต้อง และบรรจุในภาชนะที่เหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 3.32)	2.ร้านยาจะต้องให้เภสัชกรเป็นผู้ส่งมอบยาให้แก่ผู้มารับบริการ โดยตรง จ่ายยาครบถ้วน ฉลาดถูกต้อง และบรรจุในภาชนะที่เหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 3.34)	2.ร้านยาจะต้องให้เภสัชกรเป็นผู้ส่งมอบยาให้แก่ผู้มารับบริการ โดยตรง จ่ายยาครบถ้วน ฉลาดถูกต้อง และบรรจุในภาชนะที่เหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 3.22)
มาตรฐานที่ 4 การปฏิบัติตามกฎระเบียบ จริยธรรม	1.เภสัชกรจะต้องไม่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตหรืออยู่ในระหว่างการถูกพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ร้านยาจะต้องไม่มียาประเภทที่ไม่ได้รับอนุญาต ตามใบอนุญาต และยาที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย เช่น ยาเสพติด เท่ากัน (ค่าเฉลี่ย 4.00)	1.เภสัชกรจะต้องไม่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตหรืออยู่ในระหว่างการถูกพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ร้านยาจะต้องไม่มียาประเภทที่ไม่ได้รับอนุญาต ตามใบอนุญาต และยาที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย เช่น ยาเสพติด เท่ากัน (ค่าเฉลี่ย 4.00)	1.เภสัชกรจะต้องไม่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตหรืออยู่ในระหว่างการถูกพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ร้านยาจะต้องไม่มียาประเภทที่ไม่ได้รับอนุญาต ตามใบอนุญาต และยาที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย เช่น ยาเสพติด เท่ากัน (ค่าเฉลี่ย 4.00)	1.เภสัชกรจะต้องไม่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตหรืออยู่ในระหว่างการถูกพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ร้านยาจะต้องไม่มียาประเภทที่ไม่ได้รับอนุญาต ตามใบอนุญาต และยาที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย เช่น ยาเสพติด เท่ากัน (ค่าเฉลี่ย 4.00)
	2.ร้านยาจะต้องให้ความเคารพและเก็บรักษาความลับ และข้อมูลของผู้ป่วยโดยจัดระบบป้องกันข้อมูล (ค่าเฉลี่ย 3.91)	2.ร้านยาจะต้องให้ความเคารพและเก็บรักษาความลับ และข้อมูลของผู้ป่วยโดยจัดระบบป้องกันข้อมูล (ค่าเฉลี่ย 3.98)	2.ร้านยาจะต้องให้ความเคารพและเก็บรักษาความลับ และข้อมูลของผู้ป่วยโดยจัดระบบป้องกันข้อมูล (ค่าเฉลี่ย 3.89)	2.ร้านยาจะต้องให้ความเคารพและเก็บรักษาความลับ และข้อมูลของผู้ป่วยโดยจัดระบบป้องกันข้อมูล (ค่าเฉลี่ย 3.90)
	3.ร้านยาจะต้องไม่จำหน่ายยาให้ผู้รับบริการในขณะที่เภสัชกรไม่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ (ค่าเฉลี่ย 3.77)	3.ร้านยาจะต้องไม่จำหน่ายยาให้ผู้รับบริการในขณะที่เภสัชกรไม่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ (ค่าเฉลี่ย 3.81)	3.ร้านยาจะต้องไม่จำหน่ายยาให้ผู้รับบริการในขณะที่เภสัชกรไม่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ (ค่าเฉลี่ย 3.83)	3.ร้านยาจะต้องไม่จำหน่ายยาให้ผู้รับบริการในขณะที่เภสัชกรไม่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ (ค่าเฉลี่ย 3.94)
มาตรฐาน 5 การให้บริการและการมีส่วนร่วมในชุมชนและสังคม	เห็นด้วยทุกเรื่อง	เห็นด้วยทุกเรื่อง	เฉยๆ	เห็นด้วยทุกเรื่อง

3) ด้านพฤติกรรม จำแนกตามยอดขายต่อเดือน

ตารางที่ 86 ด้านพฤติกรรม จำแนกตามยอดขายต่อเดือน

พฤติกรรม	น้อยกว่า 100,000 บาท	100,000-200,000 บาท	200,001-300,000 บาท	300,001 บาทขึ้นไป
การเข้าร่วมมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพ	ยังไม่ได้เข้าร่วม มาตรฐานฯ ร้อยละ 97.7	ยังไม่ได้เข้าร่วม มาตรฐานฯ ร้อยละ 98.9	ยังไม่ได้เข้าร่วม มาตรฐานฯ ร้อยละ 100.0	ยังไม่ได้เข้าร่วม มาตรฐานฯ ร้อยละ 100.0
เหตุผลในการไม่เข้าร่วมมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพ	ขั้นตอนการประเมินมาตรฐานฯ ยุ่งยากซับซ้อน ร้อยละ 95.3	ขั้นตอนการประเมินมาตรฐานฯ ยุ่งยากซับซ้อน ร้อยละ 93.3	ขั้นตอนการประเมินมาตรฐานฯ ยุ่งยากซับซ้อน ร้อยละ 100.0	ขั้นตอนการประเมินมาตรฐานฯ ยุ่งยากซับซ้อน ร้อยละ 100.0
การเข้าร่วมมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพในอนาคต	ไม่เข้าร่วม มาตรฐานฯ ร้อยละ 50.0	ไม่เข้าร่วม มาตรฐานฯ ร้อยละ 48.3	ไม่เข้าร่วม มาตรฐานฯ ร้อยละ 48.6	ไม่เข้าร่วม มาตรฐานฯ ร้อยละ 42.0
การเคยได้รับความรู้หรือข้อมูลเกี่ยวกับมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพ	เคย ร้อยละ 79.5	เคย ร้อยละ 86.8,	เคย ร้อยละ 91.4	เคย ร้อยละ 84.0
แหล่งข้อมูลที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพ	วิทยุ/โทรทัศน์ ร้อยละ 28.6	อินเทอร์เน็ต และ นิตยสาร/วารสาร ร้อยละ 27.8	อินเทอร์เน็ต ร้อยละ 34.4	นิตยสาร/วารสาร ร้อยละ 40.5
บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการเข้าร่วมมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพ	ตัวเอง ร้อยละ 100.0	ตัวเอง ร้อยละ 100.0	ตัวเอง ร้อยละ 100.0	ตัวเอง ร้อยละ 100.0

4.3 ข้อมูลทัศนคติของผู้ประกอบการร้านยาในจังหวัดปทุมธานีที่มีต่อมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพ จำแนกตามระยะเวลาดำเนินกิจการร้านยา

1) ความรู้ความเข้าใจ จำแนกตามระยะเวลาดำเนินกิจการร้านยา

ตารางที่ 87 ความรู้ความเข้าใจ จำแนกตามระยะเวลาดำเนินกิจการร้านยา

มาตรฐาน	ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี	6-10 ปี	11-15 ปี	มากกว่า 15 ปี
	ทราบ	ทราบ	ทราบ	ทราบ
มาตรฐานที่ 1 สถานที่ อุปกรณ์และ สิ่งสนับสนุนบริการ	<p>1.สถานที่ที่ตั้งต้องมีความมั่นคง แข็งแรง มีอาณาบริเวณแยกจากสถานที่แวดล้อม เป็นสัดส่วน</p> <p>2.สถานที่ที่จะต้องมีความสะอาด มีแสงสว่างเหมาะสม อากาศถ่ายเทสะดวก รวมทั้งมีระบบป้องกันอัคคีภัย</p> <p>3. สถานที่ที่จะต้องมีการควบคุมสภาวะแวดล้อมให้เหมาะสมต่อการรักษาคุณภาพผลิตภัณฑ์</p> <p>4.สถานที่ที่จะต้องมีป้ายที่แสดงว่าเป็น "ร้านยา"</p> <p>5.สถานที่ที่จะต้องมีป้ายสัญลักษณ์ที่เป็นไปตามข้อกำหนดของใบอนุญาตและประเภทของยา</p> <p>6. ร้านยาจะต้องมีแหล่งข้อมูล ตำรา เพื่อใช้อ้างอิง และเผยแพร่</p> <p>7. ร้านยาจะต้องมีฉลากช่วย เอกสารความรู้ เพื่อสนับสนุนการบริการอย่างเหมาะสม</p> <p>ร้อยละ 25.0</p>	<p>1 .สถานที่ที่ตั้งต้องมีความมั่นคง แข็งแรง มีอาณาบริเวณแยกจากสถานที่แวดล้อม เป็นสัดส่วน</p> <p>2.สถานที่ที่จะต้องมีความสะอาด มีแสงสว่างเหมาะสม อากาศถ่ายเทสะดวก รวมทั้งมีระบบป้องกันอัคคีภัย</p> <p>3.สถานที่ที่จะต้องมีการควบคุมสภาวะแวดล้อมให้เหมาะสมต่อการรักษาคุณภาพผลิตภัณฑ์</p> <p>4.สถานที่ที่จะต้องมีป้ายที่แสดงว่าเป็น "ร้านยา"</p> <p>5.สถานที่ที่จะต้องมีป้ายสัญลักษณ์ที่เป็นไปตามข้อกำหนดของใบอนุญาตและประเภทของยา</p> <p>6.ร้านยาจะต้องมีแหล่งข้อมูล ตำรา เพื่อใช้อ้างอิง และเผยแพร่</p> <p>7.ร้านยาจะต้องมีฉลากช่วย เอกสารความรู้ เพื่อสนับสนุนการบริการอย่างเหมาะสม</p> <p>ร้อยละ 31.8</p>	<p>1.สถานที่ที่ตั้งต้องมีความมั่นคง แข็งแรง มีอาณาบริเวณแยกจากสถานที่แวดล้อม เป็นสัดส่วน</p> <p>2.สถานที่ที่จะต้องมีความสะอาด มีแสงสว่างเหมาะสม อากาศถ่ายเทสะดวก รวมทั้งมีระบบป้องกันอัคคีภัย</p> <p>3.สถานที่ที่จะต้องมีการควบคุมสภาวะแวดล้อมให้เหมาะสมต่อการรักษาคุณภาพผลิตภัณฑ์</p> <p>4.สถานที่ที่จะต้องมีป้ายที่แสดงว่าเป็น "ร้านยา"</p> <p>5.สถานที่ที่จะต้องมีป้ายสัญลักษณ์ที่เป็นไปตามข้อกำหนดของใบอนุญาตและประเภทของยา</p> <p>6.ร้านยาจะต้องมีแหล่งข้อมูล ตำรา เพื่อใช้อ้างอิง และเผยแพร่</p> <p>7.ร้านยาจะต้องมีฉลากช่วย เอกสารความรู้ เพื่อสนับสนุนการบริการอย่างเหมาะสม</p> <p>ร้อยละ 21.4</p>	<p>1.สถานที่ที่ตั้งต้องมีความมั่นคง แข็งแรง มีอาณาบริเวณแยกจากสถานที่แวดล้อม เป็นสัดส่วน</p> <p>2.สถานที่ที่จะต้องมีความสะอาด มีแสงสว่างเหมาะสม อากาศถ่ายเทสะดวก รวมทั้งมีระบบป้องกันอัคคีภัย</p> <p>3. สถานที่ที่จะต้องมีการควบคุมสภาวะแวดล้อมให้เหมาะสมต่อการรักษาคุณภาพผลิตภัณฑ์</p> <p>4.สถานที่ที่จะต้องมีป้ายที่แสดงว่าเป็น "ร้านยา"</p> <p>5.สถานที่ที่จะต้องมีป้ายสัญลักษณ์ที่เป็นไปตามข้อกำหนดของใบอนุญาตและประเภทของยา</p> <p>6.ร้านยาจะต้องมีแหล่งข้อมูล ตำรา เพื่อใช้อ้างอิง และเผยแพร่</p> <p>7.ร้านยาจะต้องมีฉลากช่วย เอกสารความรู้ เพื่อสนับสนุนการบริการอย่างเหมาะสม</p> <p>ร้อยละ 21.8</p>

ตารางที่ 88 ความรู้ความเข้าใจ จำแนกตามระยะเวลาดำเนินกิจการร้านยา

มาตรฐาน	ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี	6-10 ปี	11-15 ปี	มากกว่า 15 ปี
	ไม่ทราบ	ไม่ทราบ	ไม่ทราบ	ไม่ทราบ
มาตรฐานที่ 1 สถานที่ อุปกรณ์และ สิ่งสนับสนุนบริการ	1.สถานที่ที่จะต้องมี อุปกรณ์นับยาเม็ดโดย จำแนกตามกลุ่มยาเช่น ยา ปฏิชีวนะ กลุ่มยาเพนนิซิ ลิน ยาซัลโฟนาไมด์ ฯลฯ 2.สถานที่ที่จะต้องมีการ รักษาความสะอาด อุปกรณ์เครื่องใช้ และ ป้องกันไม่ให้เกิดการ ปนเปื้อนในระหว่างการ ให้บริการ ร้อยละ 13.2	สถานที่ที่จะต้องมีอุปกรณ์ นับยาเม็ดโดยจำแนกตาม กลุ่มยาเช่น ยาปฏิชีวนะ กลุ่มยาเพนนิซิลิน ยา ซัลโฟนาไมด์ ฯลฯ ร้อยละ 15.5	สถานที่ที่จะต้องมี อุปกรณ์นับยาเม็ดโดย จำแนกตามกลุ่มยาเช่น ยาปฏิชีวนะ กลุ่มยาเพน นิซิลิน ยาซัลโฟนาไมด์ ฯลฯ ร้อยละ 10.9	สถานที่ที่จะต้องมี อุปกรณ์นับยาเม็ดโดย จำแนกตามกลุ่มยาเช่น ยาปฏิชีวนะ กลุ่มยาเพน นิซิลิน ยาซัลโฟนาไมด์ ฯลฯ ร้อยละ 12.3
	ไม่แน่ใจ	ไม่แน่ใจ	ไม่แน่ใจ	ไม่แน่ใจ
	สถานที่ที่จะต้องมีป้าย แสดงบริเวณ หรือ กิจกรรม เช่น "จุดบริการ โดยเภสัชกร" หรือ "รับ ใบสั่งยา" ซึ่งปฏิบัติงาน โดยเภสัชกร ร้อยละ 20.0	สถานที่ที่จะต้องมีป้าย แสดงบริเวณ หรือ กิจกรรม เช่น "จุดบริการ โดยเภสัชกร" หรือ "รับ ใบสั่งยา" ซึ่งปฏิบัติงาน โดยเภสัชกร ร้อยละ 23.2	สถานที่ที่จะต้องมี อุปกรณ์ในการ ให้บริการด้านสุขภาพ เพื่อประโยชน์ในการ ติดตามผลเช่น เครื่องชั่ง น้ำหนัก, ที่วัดส่วนสูง, ที่วัดอุณหภูมิร่างกาย, เครื่องวัดความดันโลหิต , ชุดวัดระดับน้ำตาลใน เลือด ฯลฯ ร้อยละ 14.1	สถานที่ที่จะต้องมี อุปกรณ์ในการ ให้บริการด้านสุขภาพ เพื่อประโยชน์ในการ ติดตามผลเช่น เครื่องชั่ง น้ำหนัก, ที่วัดส่วนสูง, ที่วัดอุณหภูมิร่างกาย, เครื่องวัดความดันโลหิต , ชุดวัดระดับน้ำตาลใน เลือด ฯลฯ ร้อยละ 16.8
มาตรฐานที่ 2 การบริหาร จัดการเพื่อ คุณภาพ	ทราบ	ทราบ	ทราบ	ทราบ
	ร้านยาจะต้องมีเภสัชกรที่ ประกอบวิชาชีพตาม ใบอนุญาตประกอบ วิชาชีพเภสัชกรรม โดย อยู่ปฏิบัติหน้าที่ ตลอดเวลาเปิดทำการ ร้อยละ 25.0	ร้านยาจะต้องมีเภสัชกรที่ ประกอบวิชาชีพตาม ใบอนุญาตประกอบ วิชาชีพเภสัชกรรม โดย อยู่ปฏิบัติหน้าที่ ตลอดเวลาเปิดทำการ ร้อยละ 31.8	ร้านยาจะต้องมีเภสัชกร ที่ประกอบวิชาชีพตาม ใบอนุญาตประกอบ วิชาชีพเภสัชกรรม โดย อยู่ปฏิบัติหน้าที่ ตลอดเวลาเปิดทำการ ร้อยละ 21.4	ร้านยาจะต้องมีเภสัชกร ที่ประกอบวิชาชีพตาม ใบอนุญาตประกอบ วิชาชีพเภสัชกรรม โดย อยู่ปฏิบัติหน้าที่ ตลอดเวลาเปิดทำการ ร้อยละ 21.8
	ไม่ทราบ	ไม่ทราบ	ไม่ทราบ	ไม่ทราบ
	ร้านยาจะต้องมีการจัดทำ ตัวชี้วัดคุณภาพของการ ให้บริการ เช่น การสำรวจ ความพึงพอใจของผู้รับ การบริการ ร้อยละ 2.7	เรื่อง ร้านยาจะต้องมีการ จัดทำตัวชี้วัดคุณภาพของ การให้บริการ เช่น การ สำรวจความพึงพอใจของ ผู้รับบริการ ร้อยละ 5.5	ร้านยาจะต้องมีการ จัดทำตัวชี้วัดคุณภาพ ของการให้บริการ เช่น การสำรวจความพึง พอใจของผู้รับการ บริการ ร้อยละ 5.5	ร้านยาจะต้องมีการ จัดทำตัวชี้วัดคุณภาพ ของการให้บริการ เช่น การสำรวจความพึง พอใจของผู้รับการ บริการ ร้อยละ 5.0

ตารางที่ 88 (ต่อ)

มาตรฐาน	ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี	6-10 ปี	11-15 ปี	มากกว่า 15 ปี
	ไม่แน่ใจ	ไม่แน่ใจ	ไม่แน่ใจ	ไม่แน่ใจ
	ร้านยาจะต้องมีการค้นหาความต้องการที่แท้จริงของการรับบริการ เพื่อตอบสนองได้ตรงกับความต้องการของผู้รับบริการ ร้อยละ 17.7	1.ร้านยาจะต้องมีการวิเคราะห์และสามารถระบุความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น พร้อมทั้งแนวทางการป้องกันที่เป็นรูปธรรม เช่น การจ่ายยาผิด 2.ร้านยาจะต้องมีการค้นหาความต้องการที่แท้จริงของการรับบริการ เพื่อตอบสนองได้ตรงกับความต้องการของผู้รับบริการ ร้อยละ 20.5	ร้านยาจะต้องมีการค้นหาความต้องการที่แท้จริงของการรับบริการ เพื่อตอบสนองได้ตรงกับความต้องการของผู้รับบริการ ร้อยละ 15.0	ร้านยาจะต้องมีการวิเคราะห์และสามารถระบุความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น พร้อมทั้งแนวทางการป้องกันที่เป็นรูปธรรม เช่น การจ่ายยาผิด ร้อยละ 14.1
มาตรฐานที่ 3 การบริการเภสัชกรรมที่ดี	ทราบ	ทราบ	ทราบ	ทราบ
	ร้านยาต้องมีการส่งเสริมการใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มีคุณภาพและเหมาะสม ซึ่งผ่านการรับรองมาตรฐานที่ดี (GMP) โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของผู้รับบริการเป็นสำคัญ ร้อยละ 25.0	ร้านยาต้องมีการส่งเสริมการใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มีคุณภาพและเหมาะสม ซึ่งผ่านการรับรองมาตรฐานที่ดี (GMP) โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของผู้รับบริการเป็นสำคัญ ร้อยละ 31.8	ร้านยาต้องมีการส่งเสริมการใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มีคุณภาพและเหมาะสม ซึ่งผ่านการรับรองมาตรฐานที่ดี (GMP) โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของผู้รับบริการเป็นสำคัญ ร้อยละ 21.4	ร้านยาต้องมีการส่งเสริมการใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มีคุณภาพและเหมาะสม ซึ่งผ่านการรับรองมาตรฐานที่ดี (GMP) โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของผู้รับบริการเป็นสำคัญ ร้อยละ 21.8
	ไม่ทราบ	ไม่ทราบ	ไม่ทราบ	ไม่ทราบ
	ร้านยาต้องมีการค้นหาความต้องการของผู้รับบริการ โดยการซักถามอาการประกอบกับศึกษาเพิ่มประวัติการใช้ยา และระบุชื่อผู้รับบริการ ก่อนการส่งมอบยาทุกครั้ง ร้อยละ 4.1	ร้านยาต้องมีการค้นหาความต้องการของผู้รับบริการ โดยการซักถามอาการ ประกอบกับศึกษาเพิ่มประวัติการใช้ยา และระบุชื่อผู้รับบริการ ก่อนการส่งมอบยาทุกครั้ง ร้อยละ 5.0	ร้านยาต้องมีการค้นหาความต้องการของผู้รับบริการ โดยการซักถามอาการ ประกอบกับศึกษาเพิ่มประวัติการใช้ยา และระบุชื่อผู้รับบริการ ก่อนการส่งมอบยาทุกครั้ง ร้อยละ 4.1	ร้านยาต้องมีการค้นหาความต้องการของผู้รับบริการ โดยการซักถามอาการ ประกอบกับศึกษาเพิ่มประวัติการใช้ยา และระบุชื่อผู้รับบริการ ก่อนการส่งมอบยาทุกครั้ง ร้อยละ 4.1

ตารางที่ 88 (ต่อ)

มาตรฐาน	ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี	6-10 ปี	11-15 ปี	มากกว่า 15 ปี
	ไม่แน่ใจ	ไม่แน่ใจ	ไม่แน่ใจ	ไม่แน่ใจ
มาตรฐานที่ 3 การบริการเภสัชกรรมที่ดี	1.ร้านยาจะต้องให้เภสัชกรเป็นผู้ส่งมอบยาให้แก่ผู้มารับบริการโดยตรง จ่ายยาครบถ้วน ฉลาดถูกต้อง และบรรจุในภาชนะที่เหมาะสม 2.ร้านยาจะต้องมีการติดตามผลการใช้ยาของผู้รับบริการตามเพิ่มประวัติการใช้ยา เพื่อปรับปรุงและแนะนำการใช้ยา ร้อยละ 7.3	ร้านยาจะต้องมีการติดตามผลการใช้ยาของผู้รับบริการตามเพิ่มประวัติการใช้ยา เพื่อปรับปรุงและแนะนำการใช้ยา ร้อยละ 13.2	ร้านยาจะต้องมีการติดตามผลการใช้ยาของผู้รับบริการตามเพิ่มประวัติการใช้ยา เพื่อปรับปรุงและแนะนำการใช้ยา ร้อยละ 9.1	ร้านยาจะต้องมีการติดตามผลการใช้ยาของผู้รับบริการตามเพิ่มประวัติการใช้ยา เพื่อปรับปรุงและแนะนำการใช้ยา ร้อยละ 9.1
มาตรฐานที่ 4 การปฏิบัติตามกฎระเบียบจรรยาบรรณ	ทราบข้อกำหนดทุกข้อ	ทราบข้อกำหนดทุกข้อ	ทราบข้อกำหนดทุกข้อ	ทราบข้อกำหนดทุกข้อ
มาตรฐานที่ 5 การให้บริการและการมีส่วนร่วมในชุมชนและสังคม	ทราบข้อกำหนดทุกข้อ	ทราบข้อกำหนดทุกข้อ	ทราบข้อกำหนดทุกข้อ	ทราบข้อกำหนดทุกข้อ

2) ด้านความคิดเห็น จำแนกตามระยะเวลาดำเนินการร้านยา

ตารางที่ 89 ด้านความคิดเห็น จำแนกตามระยะเวลาดำเนินการร้านยา

ความคิดเห็น	ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี	6-10 ปี	11-15 ปี	มากกว่า 15 ปี
มาตรฐานที่ 1 สถานที่ อุปกรณ์และสิ่ง สนับสนุน บริการ	1.ร้านยาจะต้องมีฉลาก ช่วย เอกสารความรู้ เพื่อ สนับสนุนการบริการ อย่างเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 3.91)	1.สถานที่ตั้งต้องมีความ มั่นคง แข็งแรง มีอาณา บริเวณแยกจากสถานที่ แวดล้อม เป็นสัดส่วน ร้านยาจะต้องมี แหล่งข้อมูล ตำรา เพื่อใช้ อ้างอิง และเผยแพร่ เท่ากัน (ค่าเฉลี่ย 3.94)	1.ร้านยาจะต้องมีฉลาก ช่วย เอกสารความรู้ เพื่อ สนับสนุนการบริการ อย่างเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 3.94)	1.สถานที่ตั้งต้องมีความ มั่นคง แข็งแรง มีอาณา บริเวณแยกจากสถานที่ แวดล้อม เป็นสัดส่วน (ค่าเฉลี่ย 3.88)
	2.สถานที่ตั้งต้องมีความ มั่นคง แข็งแรง มีอาณา บริเวณแยกจากสถานที่ แวดล้อม เป็นสัดส่วน และสถานที่จะต้องมี ความสะอาด มีแสงสว่าง เหมาะสม อากาศถ่ายเท สะดวก รวมทั้งมีระบบ ป้องกันอัคคีภัย เท่ากัน (ค่าเฉลี่ย 3.89)	2.ร้านยาจะต้องมีฉลาก ช่วย เอกสารความรู้ เพื่อ สนับสนุนการบริการ อย่างเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 3.91)	2.สถานที่ตั้งต้องมีความ มั่นคง แข็งแรง มีอาณา บริเวณแยกจากสถานที่ แวดล้อม เป็นสัดส่วน (ค่าเฉลี่ย 3.91)	2.สถานที่ตั้งต้องมีความ สะอาด มีแสงสว่าง เหมาะสม อากาศถ่ายเท สะดวก รวมทั้งมีระบบ ป้องกันอัคคีภัย (ค่าเฉลี่ย 3.90)
	3.ร้านยาจะต้องมี แหล่งข้อมูล ตำรา เพื่อใช้ อ้างอิง และเผยแพร่ (ค่าเฉลี่ย 3.82)	3.สถานที่ตั้งต้องมีความ สะอาด มีแสงสว่าง เหมาะสม อากาศถ่ายเท สะดวก รวมทั้งมีระบบ ป้องกันอัคคีภัย (ค่าเฉลี่ย 3.83)	3.สถานที่ตั้งต้องมีความ สะอาด มีแสงสว่าง เหมาะสม อากาศถ่ายเท สะดวก รวมทั้งมีระบบ ป้องกันอัคคีภัย (ค่าเฉลี่ย 3.89)	3.สถานที่ตั้งต้องมีการ ควบคุมสภาวะแวดล้อม ให้เหมาะสมต่อการ รักษาคุณภาพผลิตภัณฑ์ (ค่าเฉลี่ย 3.65)

ตารางที่ 89 (ต่อ)

ความ คิดเห็น	ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี	6-10 ปี	11-15 ปี	มากกว่า 15 ปี
มาตรฐาน ที่ 2 การ บริหาร จัดการเพื่อ คุณภาพ	1.ร้านยาจะต้องมีการค้นหา ความต้องการที่แท้จริงของ การรับบริการ เพื่อ ตอบสนองได้ตรงกับความ ต้องการของผู้รับบริการ (ค่าเฉลี่ย 3.56)	1.ร้านยาจะต้องมีการค้นหา ความต้องการที่แท้จริงของ การรับบริการ เพื่อ ตอบสนองได้ตรงกับความ ต้องการของผู้รับบริการ (ค่าเฉลี่ย 3.50)	1.ร้านยาจะต้องมีการ บันทึกการให้บริการ สำหรับผู้รับบริการ อย่างต่อเนื่อง เช่น เพื่อ ประวัติการใช้ยา (ค่าเฉลี่ย 3.57)	1.ร้านยาจะต้องมีการ บันทึกการให้บริการ สำหรับผู้รับบริการ อย่างต่อเนื่อง เช่น เพื่อ ประวัติการใช้ยา ค่าเฉลี่ย 3.63)
	2.ร้านยาจะต้องมีการ เพิ่มเติม หรือพัฒนาความรู้ ที่เกี่ยวข้องกับการ ปฏิบัติการเพื่อให้เป็น ปัจจุบัน (ค่าเฉลี่ย 2.20)	2.ร้านยาจะต้องมีการ เพิ่มเติม หรือพัฒนาความรู้ ที่เกี่ยวข้องกับการ ปฏิบัติการเพื่อให้เป็น ปัจจุบัน (ค่าเฉลี่ย 1.97)	2.ร้านยาจะต้องมีการค้นหา ความต้องการที่แท้จริงของ การรับบริการ เพื่อ ตอบสนองได้ตรงกับความ ต้องการของผู้รับบริการ (ค่าเฉลี่ย 3.68)	2.ร้านยาจะต้องมีการค้นหา ความต้องการที่แท้จริงของ การรับบริการ เพื่อ ตอบสนองได้ตรงกับความ ต้องการของผู้รับบริการ (ค่าเฉลี่ย3.69)
	3.ร้านยาจะต้องมีเภสัช กรและผู้ช่วยเภสัชกร(ถ้ามี) ที่มีสุขภาพอนามัย แข็งแรง และไม่เป็นแหล่ง แพร่เชื้อแก่ผู้รับบริการ (ค่าเฉลี่ย 1.64)	3.ร้านยาจะต้องมีเภสัช กรและผู้ช่วยเภสัชกร(ถ้ามี) ที่มีสุขภาพอนามัย แข็งแรง และไม่เป็นแหล่ง แพร่เชื้อแก่ผู้รับบริการ (ค่าเฉลี่ย1.56)	3.ร้านยาจะต้องมีการ เพิ่มเติม หรือพัฒนาความรู้ ที่เกี่ยวข้องกับการ ปฏิบัติการเพื่อให้เป็น ปัจจุบัน (ค่าเฉลี่ย 1.98)	3.ร้านยาจะต้องมีการ เพิ่มเติม หรือพัฒนาความรู้ ที่เกี่ยวข้องกับการ ปฏิบัติการเพื่อให้เป็น ปัจจุบัน (ค่าเฉลี่ย 2.02)
มาตรฐานที่ 3 การบริการ เภสัชกรรมที่ ดี	1.ร้านยาต้องมีการค้นหา ความต้องการของผู้รับการ บริการ โดยการซักถาม อาการ ประกอบกับศึกษา เพิ่มประวัติการใช้ยา และ ระบุชื่อผู้รับบริการ ก่อนการส่งมอบยาทุกครั้ง (ค่าเฉลี่ย 3.22)	1.ร้านยาต้องมีการค้นหา ความต้องการของผู้รับการ บริการ โดยการซักถาม อาการ ประกอบกับศึกษา เพิ่มประวัติการใช้ยา และ ระบุชื่อผู้รับบริการ ก่อนการส่งมอบยาทุกครั้ง (ค่าเฉลี่ย 3.29)	1.ร้านยาต้องมีการค้นหา ความต้องการของผู้รับการ บริการ โดยการซักถาม อาการ ประกอบกับศึกษา เพิ่มประวัติการใช้ยา และ ระบุชื่อผู้รับบริการ ก่อนการส่งมอบยาทุกครั้ง (ค่าเฉลี่ย 3.32)	1.ร้านยาต้องมีการค้นหา ความต้องการของผู้รับการ บริการ โดยการซักถาม อาการ ประกอบกับศึกษา เพิ่มประวัติการใช้ยา และ ระบุชื่อผู้รับบริการ ก่อนการส่งมอบยาทุกครั้ง (ค่าเฉลี่ย 3.40)
	2.ร้านยาจะต้องมีการ ติดตามผลการใช้ยาของ ผู้รับบริการบริการตามเพิ่ม ประวัติการใช้ยา เพื่อ ปรับปรุงและแนะนำการ ใช้ยา (ค่าเฉลี่ย 3.22)	2.ร้านยาจะต้องมีการ ติดตามผลการใช้ยาของ ผู้รับบริการบริการตามเพิ่ม ประวัติการใช้ยา เพื่อ ปรับปรุงและแนะนำการ ใช้ยา (ค่าเฉลี่ย 3.29)	2.ร้านยาจะต้องมีการ ติดตามผลการใช้ยาของ ผู้รับบริการบริการตามเพิ่ม ประวัติการใช้ยา เพื่อ ปรับปรุงและแนะนำการ ใช้ยา (ค่าเฉลี่ย 3.32)	2.ร้านยาจะต้องมีการ ติดตามผลการใช้ยาของ ผู้รับบริการบริการตามเพิ่ม ประวัติการใช้ยา เพื่อ ปรับปรุงและแนะนำการ ใช้ยา (ค่าเฉลี่ย 3.40)
	3.ร้านยาจะต้องให้เภสัชกร เป็นผู้ส่งมอบยาให้แก่ผู้มา รับบริการ โดยตรง จ่ายยา ครบถ้วน ฉลากถูกต้อง และบรรจุในภาชนะที่ เหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 3.15)	3.ร้านยาจะต้องให้เภสัชกร เป็นผู้ส่งมอบยาให้แก่ผู้มา รับบริการ โดยตรง จ่ายยา ครบถ้วน ฉลากถูกต้อง และบรรจุในภาชนะที่ เหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 3.29)	3.ร้านยาจะต้องให้เภสัชกร เป็นผู้ส่งมอบยาให้แก่ผู้มา รับบริการ โดยตรง จ่ายยา ครบถ้วน ฉลากถูกต้อง และบรรจุในภาชนะที่ เหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 3.21)	3.ร้านยาจะต้องให้เภสัชกร เป็นผู้ส่งมอบยาให้แก่ผู้มา รับบริการ โดยตรง จ่ายยา ครบถ้วน ฉลากถูกต้อง และบรรจุในภาชนะที่ เหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 3.33)

ตารางที่ 89 (ต่อ)

ความคิดเห็น	ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี	6-10 ปี	11-15 ปี	มากกว่า 15 ปี
มาตรฐาน 4 การ ปฏิบัติตาม กฎ ระเบียบ จรรยาบรรณ	1.เภสัชกรจะต้องไม่ถูกเพิก ถอนใบอนุญาตหรืออยู่ใน ระหว่างการถูกพักใช้ ใบอนุญาตประกอบ วิชาชีพ และร้านยาจะต้อง ไม่มียาประเภทที่ไม่ได้รับ อนุญาต ตามใบอนุญาต และยาที่ไม่ถูกต้องตาม กฎหมาย เช่น ยาเสพติด เท่ากัน (ค่าเฉลี่ย 4.00)	1.เภสัชกรจะต้องไม่ถูกเพิก ถอนใบอนุญาตหรืออยู่ใน ระหว่างการถูกพักใช้ ใบอนุญาตประกอบ วิชาชีพ และร้านยาจะต้อง ไม่มียาประเภทที่ไม่ได้รับ อนุญาต ตามใบอนุญาต และยาที่ไม่ถูกต้องตาม กฎหมาย เช่น ยาเสพติด เท่ากัน (ค่าเฉลี่ย 4.00)	1.เภสัชกรจะต้องไม่ถูกเพิก ถอนใบอนุญาตหรืออยู่ใน ระหว่างการถูกพักใช้ ใบอนุญาตประกอบ วิชาชีพ และร้านยาจะต้อง ไม่มียาประเภทที่ไม่ได้รับ อนุญาต ตามใบอนุญาต และยาที่ไม่ถูกต้องตาม กฎหมาย เช่น ยาเสพติด เท่ากัน (ค่าเฉลี่ย 4.00)	1.เภสัชกรจะต้องไม่ถูกเพิก ถอนใบอนุญาตหรืออยู่ใน ระหว่างการถูกพักใช้ ใบอนุญาตประกอบ วิชาชีพ และร้านยาจะต้อง ไม่มียาประเภทที่ไม่ได้รับ อนุญาต ตามใบอนุญาต และยาที่ไม่ถูกต้องตาม กฎหมาย เช่น ยาเสพติด เท่ากัน (ค่าเฉลี่ย 4.00)
	2.ร้านยาจะต้องให้ความ เคารพและเก็บรักษา ความลับ และข้อมูลของ ผู้ป่วยโดยจัดระบบป้องกัน ข้อมูล (ค่าเฉลี่ย 3.87)	2.ร้านยาจะต้องให้ความ เคารพและเก็บรักษา ความลับ และข้อมูลของ ผู้ป่วยโดยจัดระบบป้องกัน ข้อมูล (ค่าเฉลี่ย 3.96)	2.ร้านยาจะต้องให้ความ เคารพและเก็บรักษา ความลับ และข้อมูลของ ผู้ป่วยโดยจัดระบบป้องกัน ข้อมูล (ค่าเฉลี่ย 3.91)	2.ร้านยาจะต้องให้ความ เคารพและเก็บรักษา ความลับ และข้อมูลของ ผู้ป่วยโดยจัดระบบป้องกัน ข้อมูล (ค่าเฉลี่ย 3.98)
	3.ร้านยาจะต้องไม่จำหน่าย ยาให้ผู้รับบริการใน ขณะที่เภสัชกรไม่อยู่ ปฏิบัติหน้าที่ (ค่าเฉลี่ย 3.84)	3.ร้านยาจะต้องไม่จำหน่าย ยาให้ผู้รับบริการใน ขณะที่เภสัชกรไม่อยู่ ปฏิบัติหน้าที่ (ค่าเฉลี่ย 3.74)	3.ร้านยาจะต้องไม่จำหน่าย ยาให้ผู้รับบริการใน ขณะที่เภสัชกรไม่อยู่ ปฏิบัติหน้าที่ (ค่าเฉลี่ย 3.89)	3.ร้านยาจะต้องไม่จำหน่าย ยาให้ผู้รับบริการใน ขณะที่เภสัชกรไม่อยู่ ปฏิบัติหน้าที่ (ค่าเฉลี่ย 3.92)
มาตรฐานที่ 5 การ ให้บริการ และการมี ส่วนร่วมใน ชุมชนและ สังคม	เห็นด้วยทุกเรื่อง	เห็นด้วยทุกเรื่อง	เห็นด้วยทุกเรื่อง	เห็นด้วยทุกเรื่อง

3) ด้านพฤติกรรม

ตารางที่ 90 ด้านพฤติกรรม จำแนกตามระยะเวลาดำเนินการร้านยา

พฤติกรรม	ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี	6-10 ปี	11-15 ปี	มากกว่า 15 ปี
การเข้าร่วมมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพ	ยังไม่ได้เข้าร่วม มาตรฐานฯ ร้อยละ 98.2	ยังไม่ได้เข้าร่วม มาตรฐานฯ ร้อยละ 98.6	ยังไม่ได้เข้าร่วม มาตรฐานฯ ร้อยละ 98.6	ยังไม่ได้เข้าร่วม มาตรฐานฯ ร้อยละ 100.0
เหตุผลที่เข้าร่วมมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพ	ขั้นตอนการประเมินมาตรฐานฯยุ่งยาก ซับซ้อน ร้อยละ 92.7	ขั้นตอนการประเมินมาตรฐานฯยุ่งยาก ซับซ้อน และค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงร้านให้ได้มาตรฐานฯสูง ร้อยละ 91.4	ค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงร้านให้ได้มาตรฐานฯสูง ร้อยละ 64.3	ขั้นตอนการประเมินมาตรฐานฯยุ่งยาก ซับซ้อน ร้อยละ 93.8
การเข้าร่วมมาตรฐานร้านขายยาในอนาคต	ไม่เข้าร่วมมาตรฐานฯ ร้อยละ 53.7	ไม่เข้าร่วมมาตรฐานฯ ร้อยละ 40.6	ไม่เข้าร่วมมาตรฐานฯ ร้อยละ 48.9	ไม่เข้าร่วมมาตรฐานฯ ร้อยละ 47.9
การเคยได้รับความรู้หรือข้อมูลเกี่ยวกับมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพ	เคย ร้อยละ 85.5	เคย ร้อยละ 80.0	เคยร้อยละ 93.6	เคยร้อยละ 85.4
แหล่งข้อมูลที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพมากที่สุด	นิตยสาร/วารสาร ร้อยละ 29.8	นิตยสาร/วารสาร ร้อยละ 28.6	นิตยสาร/วารสาร ร้อยละ 36.4	อินเทอร์เน็ต ร้อยละ 34.1
แหล่งข้อมูลที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพมากที่สุด	ตัวเอง ร้อยละ 100.0	ตัวเอง ร้อยละ 100.0	ตัวเอง ร้อยละ 100.0	ตัวเอง ร้อยละ 100.0

4.4 ด้านความคิดเห็น จำแนกตามระยะระดับการศึกษา

ตารางที่ 91 ด้านความคิดเห็น จำแนกตามระดับการศึกษา

ความคิดเห็น	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	ปริญญาโท
มาตรฐานที่ 1 สถานที่ อุปกรณ์และสิ่ง สนับสนุน บริการ	1.ร้านยาจะต้องมี แหล่งข้อมูล ตำรา เพื่อใช้ อ้างอิง และเผยแพร่ และ ร้านยาจะต้องมีฉลากช่วย เอกสารความรู้ เพื่อ สนับสนุนการบริการอย่าง เหมาะสม เท่ากัน (ค่าเฉลี่ย 3.88)	1.ร้านยาจะต้องมีฉลากช่วย เอกสารความรู้ เพื่อ สนับสนุนการบริการอย่าง เหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 3.94)	1.สถานที่ที่ตั้งต้องมีความ มั่นคง แข็งแรง มีอาณา บริเวณแยกจากสถานที่ แวดล้อม เป็นสัดส่วน (ค่าเฉลี่ย 3.88)
	2.สถานที่ที่ตั้งต้องมีความ มั่นคง แข็งแรง มีอาณา บริเวณแยกจากสถานที่ แวดล้อม เป็นสัดส่วนและ สถานที่จะต้องมีความ สะอาด มีแสงสว่าง เหมาะสม อากาศถ่ายเท สะดวกรวมทั้งมีระบบ ป้องกันอัคคีภัย ร้านยา จะต้องมีอุปกรณ์พิเศษเพื่อ ช่วยเพิ่มความร่วมมือในการ ใช้ยา (กรณีจำเป็น) เท่ากัน (ค่าเฉลี่ย 3.75)	2.สถานที่ที่ตั้งต้องมีความ มั่นคง แข็งแรง มีอาณา บริเวณแยกจากสถานที่ แวดล้อม เป็นสัดส่วน (ค่าเฉลี่ย 3.93)	2.สถานที่ที่ตั้งต้องมีความ สะอาด มีแสงสว่าง เหมาะสม อากาศถ่ายเท สะดวกรวมทั้งมีระบบ ป้องกันอัคคีภัย เท่ากัน (ค่าเฉลี่ย 3.97)
	3.สถานที่จะต้องมีอุปกรณ์ นับยาเม็ดโดยจำแนกตาม กลุ่มยาเช่น ยาปฏิชีวนะ กลุ่มยาเพนนิซิลิน ยาซัลโฟ นาไมด์ ฯลฯ (ค่าเฉลี่ย 3.69)	3.ร้านยาจะต้องมี แหล่งข้อมูล ตำรา เพื่อใช้ อ้างอิง เผยแพร่ (ค่าเฉลี่ย 3.91)	3.ร้านยาจะต้องมี แหล่งข้อมูล ตำรา เพื่อใช้ อ้างอิง และเผยแพร่และ ร้านยาจะต้องมีฉลากช่วย เอกสารความรู้ เพื่อ สนับสนุนการบริการอย่าง เหมาะสมเท่ากัน (ค่าเฉลี่ย 3.79)

ตารางที่ 91 (ต่อ)

ความคิดเห็น	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	ปริญญาโท
มาตรฐานที่ 2 การบริหารจัดการเพื่อคุณภาพ	1.ร้านยาจะต้องมีการค้นหาความต้องการที่แท้จริงของการรับบริการ เพื่อตอบสนองได้ตรงกับความต้องการของผู้รับบริการ (ค่าเฉลี่ย 3.75)	1.ร้านยาจะต้องมีการค้นหาความต้องการที่แท้จริงของการรับบริการ เพื่อตอบสนองได้ตรงกับความต้องการของผู้รับบริการ (ค่าเฉลี่ย 3.63)	1.ร้านยาจะต้องมีการค้นหาความต้องการที่แท้จริงของการรับบริการ เพื่อตอบสนองได้ตรงกับความต้องการของผู้รับบริการ (ค่าเฉลี่ย 3.35)
	2.ร้านยาจะต้องมีการบันทึกการให้บริการสำหรับผู้รับบริการอย่างต่อเนื่อง เช่น เพื่อประวัติการใช้ยา (ค่าเฉลี่ย 3.69)	2.ร้านยาจะต้องมีการบันทึกการให้บริการสำหรับผู้รับบริการอย่างต่อเนื่อง เช่น เพื่อประวัติการใช้ยา (ค่าเฉลี่ย 3.55)	2.ร้านยาจะต้องมีการบันทึกการให้บริการสำหรับผู้รับบริการอย่างต่อเนื่อง เช่น เพื่อประวัติการใช้ยา (ค่าเฉลี่ย 3.32)
	3.ร้านยาจะต้องมีการวิเคราะห์และสามารถระบุความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น พร้อมทั้งแนวทางการป้องกันที่เป็นรูปธรรม เช่น การจ่ายยาผิด (ค่าเฉลี่ย 3.63)	3.ร้านยาจะต้องมีการวิเคราะห์และสามารถระบุความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น พร้อมทั้งแนวทางการป้องกันที่เป็นรูปธรรม เช่น การจ่ายยาผิด (ค่าเฉลี่ย 3.40)	3.ร้านยาจะต้องมีการวิเคราะห์และสามารถระบุความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น พร้อมทั้งแนวทางการป้องกันที่เป็นรูปธรรม เช่น การจ่ายยาผิด (ค่าเฉลี่ย 3.24)

ตารางที่ 91 (ต่อ)

ความคิดเห็น	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	ปริญญาโท
มาตรฐานที่ 3 การบริการ เลิศขจรกรรมที่ดี	1.ร้านยาต้องมีการค้นหาความต้องการของผู้รับบริการ โดยการซักถามอาการ ประกอบกับศึกษาแฟ้มประวัติการใช้ยา และระบุชื่อผู้รับบริการบริการก่อนการส่งมอบยาทุกครั้ง ร้านยาจะต้องมีการติดตามผลการใช้ยาของผู้รับบริการบริการตามแฟ้มประวัติการใช้ยา เพื่อปรับปรุงและแนะนำการใช้ยา เท่ากัน (ค่าเฉลี่ย 3.44)	1.ร้านยาต้องมีการค้นหาความต้องการของผู้รับบริการ โดยการซักถามอาการ ประกอบกับศึกษาแฟ้มประวัติการใช้ยา และระบุชื่อผู้รับบริการบริการก่อนการส่งมอบยาทุกครั้ง ร้านยาจะต้องมีการติดตามผลการใช้ยาของผู้รับบริการบริการตามแฟ้มประวัติการใช้ยา เพื่อปรับปรุงและแนะนำการใช้ยา เท่ากัน (ค่าเฉลี่ย 3.30)	1.ร้านยาต้องมีการค้นหาความต้องการของผู้รับบริการ โดยการซักถามอาการ ประกอบกับศึกษาแฟ้มประวัติการใช้ยา และระบุชื่อผู้รับบริการบริการก่อนการส่งมอบยาทุกครั้ง และร้านยาจะต้องมีการติดตามผลการใช้ยาของผู้รับบริการบริการตามแฟ้มประวัติการใช้ยา เพื่อปรับปรุงและแนะนำการใช้ยา (ค่าเฉลี่ย 3.24)
	2.ร้านยาจะต้องให้เภสัชกรเป็นผู้ส่งมอบยาให้แก่ผู้มารับบริการ โดยตรง จำยาครบถ้วน ฉลากถูกต้อง และบรรจุในภาชนะที่เหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 3.38)	2.ร้านยาจะต้องให้เภสัชกรเป็นผู้ส่งมอบยาให้แก่ผู้มารับบริการ โดยตรง จำยาครบถ้วน ฉลากถูกต้อง และบรรจุในภาชนะที่เหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 3.22)	2.ร้านยาจะต้องให้เภสัชกรเป็นผู้ส่งมอบยาให้แก่ผู้มารับบริการ โดยตรง จำยาครบถ้วน ฉลากถูกต้อง และบรรจุในภาชนะที่เหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 3.21)
	3. ร้านยาต้องมีการส่งเสริมการใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มีคุณภาพและเหมาะสม ซึ่งผ่านการรับรองมาตรฐานที่ดี (GMP) โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของผู้รับบริการเป็นสำคัญ (ค่าเฉลี่ย 1.44)	3.ร้านยาต้องมีการส่งเสริมการใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มีคุณภาพและเหมาะสม ซึ่งผ่านการรับรองมาตรฐานที่ดี (GMP) โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของผู้รับบริการเป็นสำคัญ (ค่าเฉลี่ย 1.65)	3.ร้านยาต้องมีการส่งเสริมการใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มีคุณภาพและเหมาะสม ซึ่งผ่านการรับรองมาตรฐานที่ดี (GMP) โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของผู้รับบริการเป็นสำคัญ (ค่าเฉลี่ย 1.59)

ตารางที่ 91 (ต่อ)

ความคิดเห็น	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	ปริญญาโท
มาตรฐาน 4 การปฏิบัติตาม กฎระเบียบ จริยธรรม	1. เกสซ์จะต้องไม่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตหรืออยู่ในระหว่างการถูกพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ และร้านขายจะต้องไม่มียาประเภทที่ไม่ได้รับอนุญาต ตามใบอนุญาต และยาที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย เช่น ยาเสพติด และร้านขายจะต้องให้ความเคารพและเก็บรักษาความลับ และข้อมูลของผู้ป่วยโดยจัดระบบป้องกันข้อมูล เท่ากัน (ค่าเฉลี่ย 4.00)	1. เกสซ์จะต้องไม่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตหรืออยู่ในระหว่างการถูกพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ และร้านขายจะต้องไม่มียาประเภทที่ไม่ได้รับอนุญาต ตามใบอนุญาต และยาที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย เช่น ยาเสพติด เท่ากัน (ค่าเฉลี่ย 4.00)	1. เกสซ์จะต้องไม่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตหรืออยู่ในระหว่างการถูกพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ และร้านขายจะต้องไม่มียาประเภทที่ไม่ได้รับอนุญาต ตามใบอนุญาต และยาที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย เช่น ยาเสพติด (ค่าเฉลี่ย 4.00)
	2. ร้านขายจะต้องไม่จำหน่ายยาให้ผู้รับบริการในขณะที่เกสซ์กรไม่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ (ค่าเฉลี่ย 3.94)	2. ร้านขายจะต้องให้ความเคารพและเก็บรักษาความลับ และข้อมูลของผู้ป่วยโดยจัดระบบป้องกันข้อมูล (ค่าเฉลี่ย 3.95)	2. ร้านขายจะต้องให้ความเคารพและเก็บรักษาความลับ และข้อมูลของผู้ป่วยโดยจัดระบบป้องกันข้อมูล (ค่าเฉลี่ย 3.82)
	3. ร้านขายจะต้องเก็บใบสั่งยาและเอกสารไว้เพื่อเป็นหลักฐานอย่างน้อย 1 ปี และทำบัญชีการจ่ายยาตามใบสั่งยา (ค่าเฉลี่ย 3.56)	3. ร้านขายจะต้องไม่จำหน่ายยาให้ผู้รับบริการในขณะที่เกสซ์กรไม่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ (ค่าเฉลี่ย 3.85)	3. ร้านขายจะต้องไม่จำหน่ายยาให้ผู้รับบริการในขณะที่เกสซ์กรไม่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ (ค่าเฉลี่ย 3.71)
มาตรฐาน 5 การให้บริการ และการมีส่วนร่วม ในชุมชน และสังคม	เห็นด้วยทุกเรื่อง	เห็นด้วยทุกเรื่อง	เฉยๆ ทุกเรื่อง

อภิปรายผล

การศึกษาทัศนคติของผู้ประกอบการร้านขายยาในจังหวัดปทุมธานีที่มีต่อมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพ สามารถอภิปรายผลตามแนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ (Attitude) ได้ดังนี้

แนวคิดทัศนคติ ประกอบด้วยองค์ประกอบของทัศนคติ 3 ประการคือ

องค์ประกอบเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Component) ซึ่งหมายถึง

องค์ประกอบในเรื่องของความเชื่อ ความรู้ และความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งเกิดขึ้นโดยมีพื้นฐานจากการรับรู้ในข้อมูลต่างๆที่แต่ละบุคคลได้มาจากการประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ทราบเกี่ยวกับมาตรฐานทั้ง 5 ข้อ ได้แก่

มาตรฐานที่ 1 สถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งสนับสนุนบริการ มาตรฐานที่ 2 การบริหารจัดการเพื่อคุณภาพ มาตรฐานที่ 3 การบริการเภสัชกรรมที่ดี มาตรฐาน 4 การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ จริยธรรม และมาตรฐาน 5 การให้บริการและการมีส่วนร่วมในชุมชนและสังคม ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ ชีรวรรณ ปัญญาสว่างจิตร์ (2549) ที่ศึกษาเรื่องทัศนคติของผู้ประกอบการร้านยา ในอำเภอเมืองเชียงใหม่ต่อโครงการพัฒนาและรับรองคุณภาพร้านยา ที่ผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบ แบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจและทราบถึงมาตรฐานทั้ง 5 ข้อ

องค์ประกอบด้านความคิดเห็น หมายถึงสิ่งที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ ความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใด สิ่งหนึ่งว่าชอบหรือไม่ชอบ พอใจหรือไม่พอใจ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ซึ่งจะมีความแตกต่างกัน ตามบุคลิกภาพ ประสบการณ์ในอดีต จากผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นใน ระดับเห็นด้วยกับมาตรฐาน 4 การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ จริยธรรม และมาตรฐาน 5 การให้บริการ และการมีส่วนร่วมในชุมชนและสังคม ส่วนมาตรฐานที่ 1 สถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งสนับสนุน บริการ มาตรฐานที่ 2 การบริหารจัดการเพื่อคุณภาพ มาตรฐานที่ 3 การบริการเภสัชกรรมที่ดี มีความคิดเห็นในระดับเฉยๆซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ชีรวรรณ ปัญญาสว่างจิตร์ (2549) ที่ศึกษาเรื่องทัศนคติของผู้ประกอบการร้านยาในอำเภอเมืองเชียงใหม่ต่อโครงการพัฒนาและ รับรองคุณภาพร้านยา ที่พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยในมาตรฐานทั้ง 5 ข้อ

องค์ประกอบด้านพฤติกรรม หมายถึง ความ โน้มเอียงที่เกิดพฤติกรรมหรือความตั้งใจ ที่จะเกิดพฤติกรรมหรือผลของความรู้สึกที่เป็นที่สะท้อนถึงความน่าจะเป็นหรือแนวโน้มที่จะมี พฤติกรรม การปฏิบัติ หรือปฏิกิริยาของผู้บริโภคด้วยวิธีใดวิธีหนึ่งต่อทัศนคติที่มีต่อสิ่งหนึ่ง ใน ที่นี้หมายถึงพฤติกรรมของผู้ประกอบการร้านยาต่อการเข้าร่วม โครงการพัฒนาและรับรองคุณภาพ ร้านยา จากผลการศึกษาพบว่าผู้ประกอบการในจังหวัดปทุมธานี ส่วนใหญ่ยังไม่ได้เข้าร่วม โครงการพัฒนาและรับรองคุณภาพร้านยา คือ ขั้นตอนการประเมินมาตรฐานยุ่งยากซับซ้อน และ ค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงร้านให้ได้มาตรฐานสูง รองลงมา เสียค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วม โครงการมาก และไม่สนใจ โครงการพัฒนาและรับรองคุณภาพร้านยา ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษา ของ ชีรวรรณ ปัญญาสว่างจิตร์ (2549) ที่ศึกษาเรื่องทัศนคติของผู้ประกอบการร้านยาในอำเภอเมือง เชียงใหม่ต่อโครงการพัฒนาและรับรองคุณภาพร้านยา ที่พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ยัง ไม่ได้เข้าร่วมโครงการพัฒนาและรับรองคุณภาพร้านยา โดยให้เหตุผล คือ ขั้นตอนการประเมิน มาตรฐานยุ่งยากซับซ้อน

ถึงแม้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จะมีความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานทั้ง 5 เกือบทุก ข้อ โดยมีบางข้อเท่านั้นที่ไม่ทราบหรือไม่แน่ใจ แต่มีความคิดเห็นในระดับเฉยๆ เกือบทุกมาตรฐาน

มีเพียงมาตรฐานที่ 4 และ 5 ที่มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยในเกือบทุกข้อย่อย ทำให้เกือบร้อยละ 50 ไม่สนใจจะเข้าร่วมโครงการนี้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องทัศนคติที่กล่าวว่าพฤติกรรมเป็นผลสะท้อนมาจากความรู้สึก

ข้อค้นพบ

การศึกษาทัศนคติของผู้ประกอบการร้านขายยาในจังหวัดปทุมธานีที่มีต่อมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพ มีข้อค้นพบดังนี้

องค์ประกอบเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ

จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ทราบเกี่ยวกับมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพทั้ง 5 ข้อ ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 สถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งสนับสนุนบริการ โดยทราบมากที่สุดข้อในข้อ 1.1 ร้านยาต้องมีความมั่นคงแข็งแรงมีอาณาบริเวณแยกจากสถานที่แวดล้อมเป็นสัดส่วน 1.2 ร้านยาจะต้องมีความสะอาดมีแสงสว่างเหมาะสมอากาศถ่ายเทสะดวกรวมทั้งมีระบบป้องกันอัคคีภัย 1.3 ร้านยาจะต้องมีการควบคุมสภาวะแวดล้อมให้เหมาะสมต่อการรักษาคุณภาพผลิตภัณฑ์ 1.7 ร้านยาจะต้องมีป้ายที่แสดงว่าเป็น “ร้านยา” 1.9 ร้านยาจะต้องมีป้ายสัญลักษณ์ที่เป็นไปตามข้อกำหนดของใบอนุญาตและประเภทของยา 1.17 ร้านยาจะต้องมีแหล่งข้อมูลตำราเพื่อใช้อ้างอิงและเผยแพร่และ 1.18 ร้านยาจะต้องมีฉลากช่วยเอกสารความรู้เพื่อสนับสนุนการบริการอย่างเหมาะสม และไม่ทราบมากที่สุดข้อในข้อ 1.11 ร้านยาจะต้องมีอุปกรณ์ในการให้บริการด้านสุขภาพเพื่อประโยชน์ในการติดตามผลเช่นเครื่องชั่งน้ำหนัก, ที่วัดส่วนสูง, ที่วัดอุณหภูมิร่างกาย, เครื่องวัดความดันโลหิต, ชุดวัดระดับน้ำตาลในเลือด ฯลฯ และ 1.12 ร้านยาจะต้องมีอุปกรณ์นับเม็ดยาโดยจำแนกตามกลุ่มยาเช่นยาปฏิชีวนะ, กลุ่มยาเพนนิซิลิน, ยาซัลโฟนาไมด์ ฯลฯ

มาตรฐานที่ 2 การบริหารจัดการเพื่อคุณภาพ โดยทราบมากที่สุดข้อในข้อ 2.1 ร้านยาจะต้องมีเภสัชกรที่ประกอบวิชาชีพตามใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเภสัชกรรมโดยอยู่ปฏิบัติหน้าที่ตลอดเวลาเปิดทำการและ 2.4 ร้านยาจะต้องมีเภสัชกรและผู้ช่วยเภสัชกร (ถ้ามี) ที่มีสุขภาพอนามัยดีแข็งแรงและไม่เป็นแหล่งแพร่เชื้อแก่ผู้รับบริการและไม่ทราบมากที่สุดข้อในข้อ 2.11 ร้านยาจะต้องมีการจัดทำตัวชี้วัดคุณภาพของการให้บริการเช่นการสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการและ 2.12 ร้านยาจะต้องมีการเพิ่มเติมหรือพัฒนาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการเพื่อให้เป็นปัจจุบัน

มาตรฐานที่ 3 การบริการเภสัชกรรมที่ดี โดยทราบมากที่สุดข้อในข้อ 3.1 ร้านยาจะต้องมีการส่งเสริมการใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มีคุณภาพและเหมาะสมซึ่งผ่านการรับรองมาตรฐานที่ดี (GMP) โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของผู้รับบริการเป็นสำคัญ และไม่ทราบมากที่สุดข้อในข้อ 3.2 ร้านยา

จะต้องมีการค้นหาความต้องการของผู้รับบริการ โดยการซักถามอาการประกอบกับการศึกษา
แฟ้มประวัติการใช้ยาและระบุชื่อผู้รับบริการก่อนการส่งมอบยาทุกครั้ง

มาตรฐาน 4 การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ จริยธรรม และมาตรฐาน 5 การให้บริการ
และการมีส่วนร่วมในชุมชนและสังคม โดยทราบมากที่สุดในทุกข้อ จากมาตรฐานร้านขายยา
คุณภาพทั้ง 5 มาตรฐาน มาตรฐานที่ 1 สถานที่ อุปกรณ์และสิ่งสนับสนุนการบริการในข้อ 1.11
สถานที่จะต้องมีอุปกรณ์ในการให้บริการด้านสุขภาพเพื่อประโยชน์ในการติดตามผลเช่นเครื่องชั่ง
น้ำหนัก, ที่วัดส่วนสูงที่วัดอุณหภูมิร่างกายเครื่องวัดความดันโลหิต, ชุดวัดระดับน้ำตาลในเลือด ฯลฯ
และข้อ 1.12 สถานที่จะต้องมีอุปกรณ์นับเม็ดยาโดยจำแนกตามกลุ่มยาเช่น ยาปฏิชีวนะกลุ่มเพนนิซิลิน
ยาซัลโฟนาไมด์ ฯลฯ ที่ผู้ตอบแบบสอบถามไม่ทราบมากกว่าทราบ

องค์ประกอบด้านความคิดเห็น

จากผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยกับ
มาตรฐานที่ 4 การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ จริยธรรม และมาตรฐานที่ 5 การให้บริการและการมีส่วนร่วม
ร่วมในชุมชนและสังคมโดยมาตรฐานที่ 5 เห็นด้วยทั้งหมดทุกข้อ มาตรฐานที่ 4 ไม่เห็นด้วยมาก
ที่สุดในข้อ 4.7 ร้านยาจะต้องไม่ประพฤติหรือกระทำการใดๆที่ผิดกฎระเบียบและจริยธรรมซึ่ง
ส่งผลกระทบต่อวิชาชีพ และเห็นด้วยมากที่สุดข้อ 4.1 เกสซ์กรจะต้องไม่ถูกเพิก
ถอนใบอนุญาตหรืออยู่ในระหว่างการถูกพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพและ 4.3 ร้านยาจะต้อง
ไม่มียาประเภทที่ไม่ได้รับอนุญาตตามใบอนุญาตและยาที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมายเช่นยาเสพติด
ส่วนมาตรฐานที่ 1 สถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งสนับสนุนบริการ มาตรฐานที่ 2 การบริหารจัดการเพื่อ
คุณภาพ มาตรฐานที่ 3 การบริการเภสัชกรรมที่ดี มีความคิดเห็นในระดับเฉยๆ โดยมาตรฐานที่ 1
ไม่เห็นด้วยมากที่สุดข้อ 1.13 ร้านยาจะต้องมีการรักษาความสะอาดอุปกรณ์เครื่องใช้และป้องกัน
ไม่ให้เกิดการปนเปื้อนในระหว่างการให้บริการ และเห็นด้วยมากที่สุดข้อ 1.1 ร้านยาต้องมีความ
มั่นคงแข็งแรงมีอาณาบริเวณแยกจากสถานที่แวดล้อมเป็นสัดส่วน มาตรฐานที่ 2 ไม่เห็นด้วยมาก
ที่สุดในข้อ 2.1 ร้านยาจะต้องมีเกสซ์กรที่ประกอบวิชาชีพตามใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเภสัช
กรรม โดยอยู่ปฏิบัติหน้าที่ตลอดเวลาทำการและเห็นด้วยมากที่สุดข้อ 2.8 ร้านยาจะต้องมีการ
ค้นหาความต้องการที่แท้จริงของการรับบริการเพื่อตอบสนองได้ตรงกับความต้องการของผู้รับ
การบริการ มาตรฐานที่ 3 ไม่เห็นด้วยมากที่สุดข้อ 3.1 ร้านยาต้องมีการส่งเสริมการใช้ยาและ
เวชภัณฑ์ที่มีคุณภาพและเหมาะสมซึ่งผ่านการรับรองมาตรฐานที่ดี (GMP) โดยคำนึงถึง
ผลประโยชน์ของผู้รับบริการเป็นสำคัญ และไม่มีข้อที่เห็นด้วยมากที่สุดมาตรฐานนี้

องค์ประกอบด้านพฤติกรรม

จากผลการศึกษาพบว่าผู้ประกอบการร้านขายยาในจังหวัดปทุมธานีส่วนใหญ่ยังไม่เข้าร่วมมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพ ดังที่เห็นจาก มาตรฐาน 1, 2 และ 3 ความคิดเห็นระดับเฉยๆมีเพียงมาตรฐาน 4 และ 5 ที่มีความคิดเห็นด้วยส่งผลให้ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ยังไม่ได้เข้าร่วมมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพรวมทั้งขั้นตอนการประเมินมาตรฐานยุ่งยากซับซ้อนและค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงร้านให้ได้มาตรฐานสูง รองลงมา คือ เสียค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมโครงการมาก และไม่สนใจโครงการพัฒนาและรับรองคุณภาพร้านยา

จำแนกตามเพศ พบว่า

ด้านความรู้ความเข้าใจ

จากการศึกษาพบว่าด้านความรู้ความเข้าใจเพศหญิงทราบในทุกมาตรฐานมากกว่าเพศชายเกี่ยวกับมาตรฐานที่ 1 ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เพศหญิงมากกว่าเพศชายไม่ทราบมากที่สุดว่าสถานที่จะต้องมีอุปกรณ์นับยาเม็ดโดยจำแนกตามกลุ่มยาเช่น ยาปฏิชีวนะ กลุ่มยาเพนนิซิลิน ยาซัลโฟนาไมด์ ฯลฯ และผู้ตอบแบบสอบถามเพศหญิงมากกว่าเพศชายไม่แน่ใจมากที่สุดในเรื่อง ร้านยาจะต้องมีป้ายแสดงบริเวณหรือกิจกรรม เช่น “จุดบริการโดยเภสัชกร” หรือ “รับใบสั่งยา” ซึ่งปฏิบัติงานโดยเภสัชกร

ด้านความคิดเห็น

จากการศึกษาพบว่าด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานที่ 1 ผู้ตอบแบบสอบถามเพศชายมีความคิดเห็นด้วยมากกว่าเพศหญิงว่าสถานที่จะต้องมีความสะอาด มีแสงสว่างเหมาะสม อากาศถ่ายเทสะดวก รวมทั้งมีระบบป้องกันอัคคีภัยและร้านจะต้องมีฉลากช่วยเอกสารความรู้เพื่อสนับสนุนการบริการอย่างเหมาะสม และผู้ตอบแบบสอบถามทั้งเพศหญิงและเพศชายเห็นด้วยเท่ากันเกี่ยวกับมาตรฐานที่ 4

ด้านพฤติกรรม

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงยังไม่ได้เข้าร่วมมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพมากกว่าเพศชาย เกี่ยวกับการได้รับข้อมูลมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพ เพศหญิงจะได้รับข้อมูลมากกว่าเพศชายโดยแหล่งข้อมูลที่ได้รับเกี่ยวกับมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพผ่านทางสื่อ นิตยสาร/วารสารเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิงให้เหตุผลที่ไม่เข้าร่วมมาตรฐานฯ คือ ขั้นตอนการประเมินมาตรฐานยุ่งยากซับซ้อน และค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงร้านให้ได้มาตรฐานสูง รองลงมาคือ เสียค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมโครงการมาก และไม่สนใจโครงการพัฒนาและรับรองคุณภาพร้านยา

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งเพศหญิงและเพศชายตัดสินใจเข้าร่วมมาตรฐานร้านขายยา
คุณภาพด้วยตนเอง

จำแนกตามยอดขายเฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ด้านความรู้ความเข้าใจ

จากการศึกษาพบว่าด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานที่ 1 ผู้ตอบแบบสอบถาม
ที่มียอดขายต่อเดือนต่ำกว่า 100,000 บาทไม่แน่ใจเกี่ยวกับร้านยาจะต้องมีป้ายแสดงบริเวณ หรือ
กิจกรรม เช่น "จุดบริการโดยเภสัชกร" หรือ "รับใบสั่งยา" ซึ่งปฏิบัติงานโดยเภสัชกรมากที่สุด และ
ผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขายต่อเดือน 100,000- 200,000 บาทขึ้นไปไม่ทราบเกี่ยวกับ ร้านยา
จะต้องมีอุปกรณ์นับเม็ดยาโดยจำแนกตามกลุ่มของยา เช่น ยาปฏิชีวนะ กลุ่มยาเพนนิซิลลิน ยา
ซัลโฟนาไมด์ ฯลฯ มากที่สุด

ด้านความคิดเห็น

จากการศึกษาพบว่าความคิดเห็นผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขายเฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า
กว่า 100,000 บาทและผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขายเฉลี่ยต่อเดือน 100,000 – 200,000 บาทเห็น
ด้วยเกี่ยวกับมาตรฐานที่ 1 มากกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขายเฉลี่ยต่อเดือน 200,000 บาทขึ้นไป
และผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขายเฉลี่ยต่อเดือน 200,000 – 300,000 บาทเห็นด้วยเกี่ยวกับ
มาตรฐานที่ 2 และมาตรฐานที่ 3 มากกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขายต่อเดือนทุกระดับ

ด้านพฤติกรรม

จากการศึกษาพบว่าพฤติกรรมผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขายเฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า
100,000 บาทและผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขายเฉลี่ยต่อเดือน 100,000 – 200,000 บาท จะเข้าร่วม
มาตรฐานร้านขายยาคุณภาพมากกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขายเฉลี่ยต่อเดือน 200,000 บาทขึ้นไป
ไป โดยส่วนใหญ่ให้เหตุผลคือ ขั้นตอนการประเมินมาตรฐานยุ่งยากซับซ้อน และค่าใช้จ่ายในการ
ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงร้านให้ได้มาตรฐานสูง และในอนาคตจะไม่เข้าร่วมมาตรฐานร้านขายยา
คุณภาพ ส่วนใหญ่เคยได้รับความรู้หรือข้อมูลเกี่ยวกับมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพ แหล่งข้อมูลที่
ได้รับความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพมากที่สุด คือตนเอง

จำแนกตามระยะเวลาดำเนินการร้านยา พบว่า

ด้านความรู้ความเข้าใจ

จากการศึกษาด้านความรู้ความเข้าใจพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาตั้งแต่เริ่ม
ดำเนินกิจการ 6-10 ปีจะทราบเกี่ยวกับมาตรฐาน 1, 2, 3 มากที่สุด และส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถาม

ที่มีระยะเวลาตั้งแต่เริ่มดำเนินกิจการต่ำกว่า 5 ปี ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาตั้งแต่เริ่มดำเนินกิจการ 10-15 ปี และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาตั้งแต่เริ่มดำเนินกิจการมากกว่า 15 ปีขึ้นไปจะทราบเกี่ยวกับมาตรฐาน 4, 5

ด้านความคิดเห็น

จากการศึกษาด้านความคิดเห็นพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาตั้งแต่เริ่มดำเนินกิจการ 6-10 ปี เห็นด้วยเกี่ยวกับมาตรฐานที่ 1 ในเรื่องร้านยาต้องมีความมั่นคงแข็งแรงมีอาณาบริเวณแยกจากสถานที่แวกล้อมเป็นสัดส่วนมากที่สุดและผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาตั้งแต่เริ่มดำเนินกิจการมากกว่า 15 ปี เห็นด้วยในเรื่องร้านยาจะต้องมีฉลากช่วย เอกสารความรู้เพื่อสนับสนุนการบริการอย่างเหมาะสม

ด้านพฤติกรรม

จากการศึกษาด้านพฤติกรรมพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาตั้งแต่เริ่มดำเนินกิจการต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี เข้าร่วมมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพมากกว่าระยะเวลาที่เปิดดำเนินกิจการทุกระดับและพบว่าในอนาคตผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาตั้งแต่เริ่มดำเนินกิจการต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี จะไม่เข้าร่วมมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพมากที่สุด โดยให้เหตุผลคือขั้นตอนการประเมินมาตรฐานยุ่งยากซับซ้อน และค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงร้านให้ได้มาตรฐานสูง ส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามเคยได้รับความรู้หรือข้อมูลเกี่ยวกับมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพ แหล่งข้อมูลที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพคือนิตยสาร/วารสารและบุคคลที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจเข้าร่วมมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพคือตนเอง

จำแนกตามการศึกษา พบว่า

ด้านความคิดเห็น

จากการศึกษาพบว่าด้านความคิดเห็น ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาดำเนินการปริญญาตรีไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งในเรื่องร้านยาจะต้องมีการส่งเสริมการใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มีคุณภาพและเหมาะสมซึ่งผ่านการรับรองมาตรฐานที่ (GMP) โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของผู้รับบริการเป็นสิ่งสำคัญเกี่ยวกับมาตรฐานที่ 3 การบริหารการจัดการคุณภาพ

ข้อเสนอแนะ

ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะดังนี้

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปทุมธานี ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐที่กำกับดูแลใกล้ชิดกับผู้ประกอบการร้านขายยาควรดำเนินการและใส่ใจดังนี้

ด้านความรู้ความเข้าใจ

มาตรฐานที่ควรให้ความสนใจอย่างต่อเนื่องคือมาตรฐานที่ 1 ส่วนที่ต้องมีอุปกรณ์นับเม็ดยาโดยจำแนกตามกลุ่มยาเช่น ยาปฏิชีวนะ กลุ่มยาเพนนิซิลิน ยาซัลโฟนาไมด์ ฯลฯ อุปกรณ์ในการให้บริการด้านสุขภาพในการติดตามผลเช่นเครื่องชั่งน้ำหนัก ที่วัดส่วนสูง ที่วัดอุณหภูมิร่างกาย เครื่องวัดความดันโลหิต ชุดวัดระดับน้ำตาลในเลือด ฯลฯ ป้ายแสดงบริเวณหรือกิจกรรมเช่น “จุดบริการโดยเภสัชกร” หรือ “รับใบสั่งยา” ซึ่งปฏิบัติงานโดยเภสัชกรและจะต้องมีอุปกรณ์พิเศษเพื่อช่วยเพิ่มความร่วมมือในการใช้ยา (กรณีจำเป็น) โดยจัดทำสื่อ เว็บไซต์ แผ่นพับเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ รมรงค์ให้ความรู้สอดแทรกทุกครั้งที่มีการจัดอบรมประชุมประจำเดือนของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพร้อมจัดหางบประมาณหรือผู้สนับสนุนอุปกรณ์ในการให้บริการด้านสุขภาพมาให้กับผู้ประกอบการร้านยาที่เข้าร่วมประชุมทุกครั้งเพื่อเป็นการสร้างสิ่งจูงใจในการเข้าร่วมประชุม

ด้านความคิดเห็น

มาตรฐานที่ 1 สถานที่ อุปกรณ์และสิ่งสนับสนุนบริการ มาตรฐานที่ 2 การบริหารจัดการจัดการคุณภาพ มาตรฐานที่ 3 การบริการเภสัชกรรมที่ดี ผู้ประกอบการร้านยาไม่แสดงความคิดเห็นหรือเฉยๆกับทั้ง 3 มาตรฐาน สำนักงานสาธารณสุขควรจัดประชุมสัมมนาในเรื่องมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพเพื่อรับทราบข้อคิดเห็นของผู้ประกอบการ ปัญหาพร้อมอุปสรรคเพื่อใช้ในการปรับปรุงแก้ไขให้ตรงกับความต้องการของผู้ประกอบการ พร้อมทั้งส่งเสริมและให้ข้อมูลที่ถูกต้องเพื่อสร้างความได้เปรียบทางธุรกิจถ้าเข้าร่วมในมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพ

ด้านพฤติกรรม

ผู้ประกอบการร้านยาส่วนใหญ่ได้รับความรู้หรือข้อมูลเกี่ยวกับมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพจากนิตยสาร / วารสาร แต่พบว่าส่วนใหญ่ไม่เข้าร่วมมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพเนื่องจากขั้นตอนการประเมินมาตรฐานยุ่งยากซับซ้อน และค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงร้านให้ได้มาตรฐานสูง ดังนั้น สำนักงานสาธารณสุขจึงต้องสร้างสิ่งเร้าเพื่อให้ผู้ประกอบการเห็นถึงความสำคัญในการเข้าร่วมในมาตรฐานฯ โดยการรับส่วนลดในการซื้อเวชภัณฑ์ยาจากบริษัทฯ ในการประชุมประจำปีของจังหวัดปทุมธานีพร้อมทั้งสะสมยอดสั่งซื้อยาที่เป็นยาขององค์การเภสัชกรรมผลิตเพื่อแลกเปลี่ยนของก้านัล

ผู้ประกอบการร้านยา

ในปัจจุบันการแข่งขันทางธุรกิจค่อนข้างสูงดังนั้นการสร้างรายได้เปรียบทางการค้าให้เหนือคู่แข่งจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้ประกอบการร้านยา การรับข้อมูลข่าวสารใหม่ๆ จากด้านนิตยสาร/วารสารอาจจะยังไม่พอสำหรับผู้ประกอบการร้านยา ผู้ประกอบการร้านยาควรจะ

มีคอมพิวเตอร์เพื่อการสื่อสารทางด้าน เว็บไซต์อีกทางเพื่อรับข้อมูลข่าวสารอย่างรวดเร็วเพื่อใช้ในการพัฒนาความรู้และศึกษาผลิตภัณฑ์ยาใหม่ๆที่ออกสู่ท้องตลาดเพื่อตอบสนองลูกค้า/ผู้บริโภคได้ทันความต้องการและอีกสิ่งหนึ่งคือการสร้างความเชื่อมั่นทำให้ลูกค้า/ผู้บริโภคมีความวางใจในการมารับการบริการคือการเข้าร่วมกับมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพ ซึ่งได้รับการรับรองจากสภาเภสัชกรรมสำนักงานอาหารและยา เมื่อลูกค้า/ผู้บริโภคเกิดความวางใจและเชื่อมั่นก็ยอมทำให้ยอดขายเพิ่มขึ้นอีกทางหนึ่ง ทั้งนี้มาตรฐานร้านขายยาคุณภาพทางหน่วยงานจะมีการจัดอบรมให้ความรู้เรื่องยา การใช้ โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายให้กับสมาชิกของมาตรฐานฯตามประกาศของเว็บไซต์สภาเภสัชกรรม

สภาเภสัชกรรม

จากผลการศึกษาที่พบว่าผู้ประกอบการร้านยาส่วนใหญ่ยังไม่เข้าร่วมโครงการพัฒนาและรับรองคุณภาพร้านยา แต่พบว่ายังมีกลุ่มผู้ประกอบการร้านยาที่มีความสนใจที่จะเข้าร่วมโครงการพัฒนาและรับรองคุณภาพร้านยาในอนาคต ดังนั้นสภาเภสัชกรรมควรพิจารณาสนับสนุนและผลักดันผู้ประกอบการร้านยาให้เข้ามาตราฐานร้านขายยาตั้งแต่เริ่มแรกที่เปิดดำเนินกิจการและจัดหาทุนงบประมาณช่วยเหลือในด้านการตกแต่งหรืออุปกรณ์เพิ่มเติมที่ต้องใช้ในร้านขายยาที่มีข้อกำหนดตามมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพเพื่อลดค่าใช้จ่ายให้กับผู้ประกอบการที่สนใจในมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพนี้เนื่องจากผู้ประกอบการที่ตัดสินใจเข้าร่วมในมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพเป็นร้านขายยาที่มียอดขายเฉลี่ยต่อเดือนไม่ค่อนสูงมากนักอีกทั้งเหตุผลในส่วนของขั้นตอนการประเมินมาตรฐานยุ่งยากซับซ้อนและค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงร้านให้ได้มาตรฐานสูงดังนั้นสภาเภสัชกรรมควรลดขั้นตอนการประเมินในการเข้าร่วมมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพลงและให้การสนับสนุนค่าใช้จ่ายร้านยาที่เข้าร่วมมาตรฐานฯโดยเป็นส่วนลด/ของแถมกับผู้บริโภคที่ซื้อยาจากร้านยาคุณภาพหรือให้คูปองชิงโชคอื่นๆ สนับสนุนการประชาสัมพันธ์ร้านยาที่เข้าร่วมมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพ เป็นป้าย ตู้ไฟ สติกเกอร์ รวมทั้งผ่านทางเว็บไซต์ขององค์การเภสัชกรรม ลูกค้า/ผู้บริโภคสามารถใช้บัตรประกันสังคมมารับผลิตภัณฑ์ยาและรับคำปรึกษาได้ในร้านยาที่เข้าร่วมมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย รมรณรงค์กับผู้ประกอบการให้ตระหนักเรื่องร้านยาคุณภาพเพื่อผลักดันให้เข้ามาตราฐานร้านขายยาคุณภาพและสภาเภสัชกรรมควรที่จะจัดประชุม อบรม ปีละครั้งแก่ผู้ประกอบการร้านยาที่เข้าร่วมในมาตรฐานร้านขายยาคุณภาพเพื่อรับฟังความคิดเห็น ปัญหา เพื่อใช้มาเป็นข้อมูลในการพัฒนาโครงการฯในอนาคตต่อไป